

OTDK DOLGOZAT

Kerékgyártó Dorisz
BA

2013

SPORTOLJ MAGYAR!
LET'S PLAY SPORT HUNGARIAN!

Készítette:
Kerékgéártó Dorisz
BA

Kézirat lezárva: 2011. november 2.

TARTALOMJEGYZÉK

BEVEZETÉS.....	1
1. AMIT A SPORTRÓL TUDNI ÉRDEMES.....	3
1.1. A SPORT KIALAKULÁSA	3
1.2. A SPORT FOGALMÁNAK DEFINIÁLÁSA ÉS CSOPORTOSÍTÁSA.....	6
2. ÍGY SPORTOL EURÓPA	8
2.1. BEVEZETŐ	8
2.2. SPORT ÉS FIZIKAI AKTIVITÁS – EUROBAROMETER 72.3	9
2.2.1. A kutatás legfőbb eredményei a következők:	9
2.2.2. Milyen gyakran mozognak vagy sportolnak az emberek?	10
2.2.3. Hol mozognak az emberek?	11
2.2.4. Milyen a sportszervezeti tagság aránya a népességhez képest?.....	14
2.2.5. Melyek a főbb személyes motivációk?	15
2.2.6. Mi a passzív magatartás oka?	16
3. A NAGY ÁTTÖRÉS? – A KIBŐVÍTETT SPORTFINANSZÍROZÁS	17
3.1. A TÖRVÉNYI HÁTTÉR BIZTOSÍTÁSA.....	17
3.1.1. A társasági adóról és az osztalékadóról szóló 1996. évi LXXXI. törvény módosítása	18
3.1.2. A sportról szóló 2004. évi I. törvény módosítása	21
3.2. AZ MKOSZ ÁLTAL KÉSZÍTETT STRATÉGIA BEMUTATÁSA – ÚJ PÁLYÁN.....	22
3.2.1. A kezdő ötös tagjai és feladatuk	23
3.2.2. Második ötös.....	24
3.3. AZ ELSŐ EREDMÉNYEK, SAJTÓVISSZHANG.....	24
3.3.1. Sportvezetői vélemény.....	26
4. A SOPRONI KOSÁRLABDA UTÁNPÓTLÁS HELYZETE.....	27
4.1. SOPRONI DARAZSAK	28
4.2. SOPRONI SPORTISKOLA	29
4.3. SOPRONI TIGRISEK	30
4.4. SMAFC-NYME	31
4.5. A KUTATÁSOM EREDMÉNYEINEK ISMERTETÉSE – ÁLTALÁNOS ÖSSZEFÜGGÉSEK	32
4.6. A KUTATÁSOM EREDMÉNYEINEK ISMERTETÉSE – STATISZTIKAI ÖSSZEFÜGGÉSEK....	39

4.6.1. Statisztikai összefüggések a lakhellyel kapcsolatban	39
4.6.2. Statisztikai összefüggések az utánpótlás nevelő egyesületekkel kapcsolatban.	41
4.6.3. Statisztikai összefüggések a háztartásban élők számával kapcsolatban.	44
4.6.4. Statisztikai összefüggések a sportoló nemével kapcsolatban.	45
4.6.5. Statisztikai összefüggések a sportoló életkorával kapcsolatban.....	46
4.7. A KUTATÁS EREDMÉNYEINEK RÖVID ÖSSZEFOGLALÁSA.....	49
4.7.1. Az általános eredmények összefoglalása	49
4.7.2. A statisztikai összefüggések összefoglalása	49
5. FEJLESZTÉSI JAVASLATOK.....	51
5.1. ORSZÁGOS SZINTEN BEVEZETHETŐ REFORMJAVASLATOK	51
5.1.1. Országos tömegsport finanszírozás	51
5.2. AZ ORSZÁGOS SZERVEZET MŰKÖDÉSÉHEZ KAPCSOLÓDÓ REFORMJAVASLATOK	
SOPRONBAN	52
5.2.1. Grundpályák kialakítása a városban.....	52
5.2.2. „Szponzorok” bevonása a városi bajnokságok finanszírozásába.....	53
5.2.3. Rendszeres információs kiadvány megjelentetése	53
6. ÖSSZEFOGLALÁS.....	54
MELLÉKLETEK	I
1. MELLÉKLET: A KUTATÁSOMHOZ KÉSZÍTETT KÉRDŐÍV	II

TÁBLÁZAT ÉS ÁBRAJEGYZÉK

1. táblázat: Milyen gyakran mozognak vagy sportolnak az emberek?	10
2. táblázat: Hol mozognak az emberek?	11
3. táblázat: Hol mozognak, sportolnak az emberek?	12
4. táblázat: Hol mozognak, sportolnak az emberek?	13
5. táblázat: A különböző sportszervezetekhez tartozó tagság aránya (%).....	14
6. táblázat: A különböző sportszervezetekhez tartozó legmagasabb arány.....	14
7. táblázat: Melyek a sportolással kapcsolatos személyes motivációk?	15
8. táblázat: Miért nem sportolnak az emberek?	16
9. táblázat: A támogatható tevékenységek támogatásának mértéke	20
10. táblázat: I. SOPRONI DARAZSAK	28
11. táblázat: II. SOPRONI SPORTISKOLA.....	29
12. táblázat: III. SOPRONI TIGRISEK	30
13. táblázat: IV. SMAFC-NYME (női)	31
14. táblázat: A kutatásban szereplő fiatalok életkorának megoszlása	33
15. táblázat: A háztartások átlagos havi nettó jövedelmének megoszlása	34
16. táblázat: A tagdíjon felül mekkora összeget fordít gyermeke egyesületi sportolására?	35
17. táblázat: Miért választotta gyermeke a kosárlabda sportot?	35
18. táblázat: Miért tartják fontosnak a szülők gyermekük sportolását?	37

Diagramok

1. diagram: A kitöltött kérdőívek aránya a különböző egyesületek sportolói között (%)	32
2. diagram: Az egyesületekben sportoló gyermekek családjainak lakhelye (%).....	32
3. diagram: Az apák iskolai végzettségének megoszlása, 86,9% válaszolta meg (%)	33
4. diagram: Az anyák iskolai végzettségének megoszlása, 87,9% válaszolta meg (%) ..	34
5. diagram: Az egy háztartásban élők számának alakulása (%)	36
6. diagram: A sportegyesületek működéséhez kapcsolódó elégedettség (%)	36
7. diagram: A szülők jelenlétének gyakorisága a meccseken (%).....	37

BEVEZETÉS

A dolgozatom alaptémájának a sportolást választottam, mivel már gyerekkorom óta a mindennapjaim szerves részét képezi a sport, 13 éve kosárlabdázom. A sport tanított meg a kitartásra, az elszántságra, a rendszerességre, és ami a legfontosabb, az egészséges életmód kialakítására. Ezeknek köszönhetően sokat tapasztaltam és tanultam.

Nekem, mint sportolónak fontos az egészségem megőrzése. Úgy vélem, hogy a legalább heti rendszerességgel végzett testmozgás és természetesen a megfelelő táplálkozás jelentősen hozzájárulnak a kiegyensúlyozott élethez. Napjainkban azonban az emberek életviteléből adódóan folyamatosan romlik a helyzet, mivel egyre kevesebb ember mozog és sajnos ez minden korosztálynál megfigyelhető. A mozgásszegény életmód több tényezőre is visszavezethető. Az okok között mindenképp említést érdemel a szülői felelősség is. Ha az emberek fiatal korban nem tapasztalják meg a mozgás örömét, nem alakul ki bennük a sport iránti szenvedély, akkor a későbbiekben ezen már nagyon nehéz változtatni. A mozgást hátráltató tényezőként említeném még meg az iskolai testnevelés órák számának csökkentését, ill. megszűnését, a nem megfelelő szakmai végzettséggel rendelkező oktatók munkájának minőségét. Fontos megjegyezni azt is, hogy a gyerekek sportolási lehetőségeit a szülők anyagi helyzete is nagyban befolyásolja, mivel nem ritkán mélyen a zsebükbe kell nyúlniuk. Ez a többgyermekes családok számára még nagyobb kihívást jelent, vagy egyenesen a sportról történő lemondást jelentheti.

A leírtakból kiindulva a dolgozat megírásával az alábbi kérdésre szeretnék választ adni:

A jelenlegi helyzet tükrében milyen lehetőségeket rejt magában az új sportfinanszírozási rendszer?

A kérdés megválaszolásához a következő lépéseket hajtottam végre:

Nemzetközi összehasonlítás az európai országok sportolási szokásaival kapcsolatban.

Az új sportfinanszírozási rendszer működésének bemutatása.

Egy országos szakszövetség sportfejlesztési alapstratégiájának bemutatása - Magyar Kosárlabdázók Országos Szövetsége.

Az új sportfinanszírozási rendszer egyik sarokpontja az utánpótlás nevelés fejlesztése – saját kutatásom eredményeinek összefoglalása a soproni kosárlabda utánpótlás nevelő egyesületek működésével kapcsolatban.

Az általam készített dolgozat öt nagy fejezetből áll, melyek a következők:

Amit a sportról tudni érdemes

Az első fejezetben kerül bemutatásra a sport és a sportolás kialakulásának története, fogalmának definiálása és csoportosítása.

Így sportol Európa

A második fejezetben egy 2010-ben készített Eurobarometer felmérés alapján vázolom az EU tagországok sportolási szokásait, valamint az országok közötti legnagyobb eltéréseket.

A nagy áttörés? – A kibővített sportfinanszírozás

A dolgozat harmadik részében a társasági adókedvezmény által igénybe vehető sporttámogatás kerül előtérbe, ami a sportszakembereket napjainkban a leginkább foglalkoztatja. Áttekintem a törvénymódosítások főbb pontjait, valamint kitérek ezek mindennapokra gyakorolt hatásaira. A fejezetben bemutatásra kerül még az MKOSZ sportfejlesztési stratégiája, valamint az új finanszírozási formával kapcsolatos első visszajelzések és eredmények.

A soproni kosárlabda utánpótlás helyzete

A negyedik fejezetben a soproni kosárlabda utánpótlás nevelő egyesületek alapvető információi szerepelnek, továbbá a kérdőíves felmérésem eredményei és összefüggései.

Fejlesztési javaslatok

Ebben a fejezetben olyan saját fejlesztési javaslatok kerülnek bemutatásra, amelyek révén a sport ismét a nagy tömegek számára elérhető szórakozási formává válhatna, főként a kevésbé tehetősi társadalmi rétegekre gondolva.

1. AMIT A SPORTRÓL TUDNI ÉRDEMES

1.1. A sport kialakulása

A fejezet elkészítéséhez Dr. Kun László: Egyetemes testnevelés- és sporttörténet (1998, Nemzeti Tankönyvkiadó) című könyvét használtam fel.

Az ősi kezdetek

A sport és a szórakozás céljából végzett mozgás a történelem folyamán mindig is meghatározó szerepet játszott az emberek életében. Már az őskorban kialakultak a leg-alapvetőbb sportok, igaz itt még a kényszer és a túlélés motiválta az embereket. A futás, az erősportok, mint például a birkózás a mindennapi élet része volt, egyrészt élelemszerzés céljából, másrészt a közösségen belüli hierarchia kialakítása miatt. A táncok, a vadászati és harci elemek pedig a közösségformálás előkészítő szerepkörébe kerültek.

Az ókorban már az egyes tájakhoz kötődő életmódbéli különbségek is szépen lassan megfigyelhetővé váltak, például Bagdad vonalától keletre a guggoló, míg nyugaton az ülő életmód lett a meghatározó. Keleten a csapatjátékok és a szórakozási formák, nyugaton inkább az egyéni és páros vetélkedések szokása került előtérbe. (Kun, p.37.)

A sport begyűrűzése a mindennapokba

Az 1400-as évek elejére Itália több iskolájában is elrendelték a délelőtti nagyszüneteket és a heti egy szabad kirándulónapot (rekreációt), mely akció meghódította Nyugat-Európát, majd 1598-ban elérte Magyarországot is. (Kun, p.124.)

Az iskolai testnevelés bevezetésének első kísérletei Richard Mulcaster (1530-1611) és Johannes Amos Comenius (1592-1670) nevéhez fűződik.

R. Mulcaster: a testgyakorlást és a játékokat, mint a kultúrjavakból való részese-dés termékeit fogja fel, mely mással nem pótolható! Rámutat arra is, hogy a testnevelést össze kell kapcsolni az akarat-erkölcs és a realitásérzék beidegzésével. (Kun, p.129.)

J. A. Comenius: szerinte a helyesen megválasztott és adagolt fizikai mozgás nemcsak az egészség megóvását, hanem az iskolai fáradalmak elviselését is megkönnyíti. Nem beszélt kimondottan testnevelésóráról, mégis az ő tantervében váltak először a képzés szerves részévé. (Kun, p.130.)

Mindennek az alapja a jól szervezett oktatás

A modern értelemben vett társadalmi sport, a polgári-nemzeti tornamozgalom és az iskolai testnevelés intézményes rendszere csak a XIX. század folyamán vert gyökeret Európában, illetve a XX. század első évtizedében terjedt el világszerte. (Kun, p.177.)

A dán testnevelésügy megoldásaként 1809-ben a közép- és felsőoktatási intézményekben a tornaoktatás a tanterv integráns részévé vált, majd 1828-tól általánosan bevezették az iskolák órarendjébe. Dánia példáját követve az 1820-as években a svájci egyetemisták körében, néhány évtizeddel később pedig a Habsburg Birodalomban és Észak-Itáliában születtek hasonló kezdeményezések. (Kun, p.190.)

Európa fejlettebb országaiban 1840-1860 között rendkívüli, 1860-1880 között pedig kötelező rendes tárgyként vezették be az alsó- és középfokú iskolák tanulóinak intézményes tornaoktatását. (Kun, p.190.)

Az összehangolt tornarendszer alapjait Európában először a svéd Per Henrik Ling (1776-1839) rakta le. Konceptiója azon alapult, hogy a testnevelést kizárólag olyan ismeretekre lehet építeni, amelyek igazát az anatómia és az élettan már bizonyította. Ezek által kedvező hatások válthatók ki az emberi szervezetben. (Kun, p.194.)

A versenysport megszületése

A két világháború között az egyes versenyágak továbbfejlődését döntően a természeti lehetőségek befolyásolták. A finnek lankás síkságai és befagyott tavai a sífutásnak, Norvégia meredekjei a síugrásnak, az Alpok hosszú lejtői a lesiklás számára nyújtottak kibontakozási lehetőségeket. Hazánk hőforrásokra épített uszodái a vízilabdának és az úszásnak kedveztek. (Kun, p.274.)

A századforduló három fő felkészítési irányban: a sporteszközök fejlesztésében, a technika és a taktika tökéletesítésében, majd a terhelés terjedelmének növelésében kereste a sikerek titkát. (Kun, p.277.)

Az 1910-es évek elején az edzők kezdték felismerni, hogy a teljesítmények fokozásához nem elegendő a sportági eszközök és mozgástechnikák fejlesztése, hanem megfelelő erőt, gyorsaságot és főként állóképességet is meg kell teremteni. Kialakult a versenyzők „többlettávós” és „fokozó” felkészítési módszere. Az edzők rájöttek arra is, hogy a sportolók szervezete - a lovakhoz hasonlóan - nem tud egyszerre alkalmazkodni a növekvő távhoz és az iramhoz, ezért az edzések felépítését megváltoztatták, a kitűzött össztávot résztávokra bontották. (Kun, p.278.)

A sport mindenkié

A II. világháborút követően a testkultúra kivívta az őt megillető rangját a kultúra többi területe között. Világszerte tantárgyi pozíciót harcolt ki magának az iskolai testnevelés. A világháborút követően az utóbbi évtizedek legnagyobb változásai zajlottak. Olyan új fogalmak jelentek meg, mint a korszerű sportétrend, a távlati edzésterv, az erő, az állóképesség és gyorsaság fejlesztése, a terhelés és pihenés aránya. Megszülettek az iskolai testnevelés, a rekreáció és az edzésmódszertan technikai és taktikai komplexitásai, valamint ezek fő összetevőinek tudományos rendszerei. (Kun, p.325.)

Az iskolai testnevelés korábbi programjait megreformálták, majd az első átdolgozott tantervet és tankönyvet hazánkban adták ki 1946-ban. (Kun, p.355.)

Az 1950-es évek végét követően sorra épültek a szocialista országok népstadionjai, fedett uszodái, edzőtáborai és testnevelési főiskolái. Az utánpótlás-nevelés érdekében pedig megszervezték a sportiskolák hálózatát. Elmondható tehát, hogy hazánkban ettől az időszaktól kezdve már szinte mindenki előtt adott volt a lehetőség, hogy a számára legmegfelelőbb testmozgást gyakorolja. (Kun, p.357.)

1.2. A sport fogalmának definiálása és csoportosítása

Egyáltalán mit is nevezünk sportnak? Egy biztos, ez egy nehezen meghatározható fogalom, mivel a történelem folyamán folyamatosan változott és változik napjainkban is. Magyarországon külön törvény szabályozza a sportot, így a 2004. évi CXLV. törvény értelmében a sport mint önszerveződésre épülő autonóm civil tevékenység a magyar és az egyetemes kultúra része, a nemzeti egészségfejlesztés alapvető eszköze, valamint a szabadidő eltöltésének társadalmilag is hasznos módja. A sport jelentős szerepet tölt be az ifjúság erkölcsi-fizikai nevelésében, a személyiség formálásában és hozzájárul a testi-lelki jóléthez.

Tehát a sport egy olyan mindennapos időtöltés, melynek célja az egészség megtartása, a test erősítése, az ügyességek és képességek fejlesztése. Mivel a sportolásnak számtalan célja lehet, ezért nem csak definiálás után érdemes a főbb csoportosítási relációkat is bemutatni.

A sporttevékenységek csoportosítási relációi a következők lehetnek: (saját csoportosítás)

- A. diáksport – rekreációs sport - élsport;
- B. versenysport - tömegsport;
- C. műkedvelő (amatőr) - hivatásszerű (professzionális) sport

A csoportosítások elemei bővebben:

A/1 - Diáksport: ide soroljuk az iskolások és az egyetemisták általában közösségben végzett mozgását (tornaórák és tanítás utáni sportfoglalkozások) ill. az egymás elleni versenyeit – például: diákolimpia, universitas kupa

A/2 - Rekreációs sport: a résztvevők számára legfőképpen a kikapcsolódás a fontos, a sportolásra a munkaidő letelte után kerül sor

A/3 - Élsport: ahol a sportolók számára a sportolás egyben a hivatásukat is jelenti

B/1 - Versenysport: a sportolás egy adott menetrend (bajnokság) alapján zajlik, valamint a szabályok betartása szigorúan kötelező

B/2 - Tömegsport: az a sporttevékenység, amit a lakosság aktív része a szabadidejében végez, a teljesítményéért anyagi ellenszolgáltatásban általában senki nem részesül – kötetlen időbeosztás, szabályok nélküli mozgás

C/1 – Amatőr sport: az amatőr a francia amateur szóból származik, melynek jelentése: szerető, kedvelő. Ezáltal az amatőr (műkedvelő) olyan személy, aki nem foglalkozásszerűen végzi az adott tevékenységet, hanem kedvtelésből, szórakozásból. A 2004. évi CXLV törvény nem csak a sportot definiálja, hanem rendelkezik a sportolók jogállásáról is, melyben különbséget tesz az amatőr és a profi sport között. Így a törvény szerint amatőr sportolónak minősül az a személy, aki a sporttevékenységért a sportszervezettől díjazásban nem részesülhet.

C/2 - Profi sport: a profi, professzionális szavak a jelentése pedig hivatásos, szakértői, mesteri. Tehát a profi olyan személy, aki foglalkozásszerűen végezi az adott tevékenységet és ezért rendszeres díjazásban részesül.

Különálló kategóriaként kell megjegyezni azon sporttevékenységeket, melyeket az egyén gyógyulása, állapotának javulása érdekében végeznek. Ezen esetekben a szakember tanácsadása, irányítása általában elengedhetetlen!

A sport kialakulása, definiálása és csoportosítása után a következő fejezetben az európai sportolási szokásokat mutatom be a 72.3-as Eurobarometer felmérés (2010) alapján.

2. ÍGY SPORTOL EURÓPA

2.1. Bevezető

A rendszeres sportolás egyaránt hasznos az egyén, a társadalom, az államháztartás és a munkáltatók számára. A mindennapos testmozgás hozzájárul az ember egészségének és jó közérzetének a kialakulásához, ill. annak megőrzéséhez.

Élettani szempontból kifejezetten lényeges, hogy a rendszeres testmozgás következtében javul az aerob állóképesség, valamint jó eséllyel megelőzhetőek a mozgásszervi betegségek. Csökken a cukor- és a koszorúér betegség, valamint a depresszió kialakulásának lehetősége. Lehetővé válik – helyes táplálkozással egybekötve - a napjainkban népbetegségnek számító testsúly-probléma kontrollálhatósága. A rendszeres mozgás segít a munka- és a teljesítőképesség növelésében, a naponta kialakult stressz és feszültség levezetésében. Főként a középkorú és az idősebb emberek számára fontos, hogy aki heti rendszerességgel sportol, az fenntartja az aktív élethez szükséges izomerőt és az ízületek szerkezetét, valamint megelőzheti (itt is fontos az étrend) a szintén népbetegségnek számító csontritkulást.

Azonban a nem megfelelően végzett testmozgásnak káros mellékhatásai is lehetnek. A túlzásba vitt edzés következtében az emberi test elfárad, majd ezt követően kimerülhet, ami akár közvetlen életveszélyt is jelenthet. Tehát fontos, hogy az ember megtalálja a megfelelő arányt a mozgás és a pihenés között.

Mégis mennyi lenne a szükséges mozgásmennyiség? Számos, tudományosan alátámasztott válasz létezik az adott kérdésre, mivel a szükséges mennyiséget nagyban befolyásolja az egyén kora, foglalkozása és alkata. A IV. Magyar Terápiás Konszenzus Konferencián egy általános előírás lefektetése volt a cél (2009). A szakemberek által a konferencián meghatározott általános mozgásszükséglet:

Legalább heti öt alkalommal kell, alkalmanként harminc percet mozogni (séta, gyaloglás, kocogás, úszás, kerékpározás, labdajátékok, stb.), valamint kiegészítő tevékenységként heti két alkalommal rezisztenciaedzés (izomerősítés) ajánlott.

2.2. Sport és fizikai aktivitás – Eurobarometer 72.3

A kutatás eredeti címe: *Sport and Physical Activity*

A publikálás dátuma: *2010. március*

A minta nagysága: *26,788 európai polgár a 27 tagországból*

Az adatgyűjtés időszaka: *2009. október 2. - 19. között*

2.2.1. A kutatás legfőbb eredményei a következők:

Az EU-polgárok 40% válaszolta azt, hogy legalább hetente egyszer sportol.

Az EU-polgárok túlnyomó többsége (65%) végez legalább hetente egyszer valamilyen formában testmozgást (nem csak sportolás formájában). Ugyanakkor 34%-uk ritkán vagy soha nem végez testmozgást.

Általánosságban elmondható, hogy a férfiak többet sportolnak, mint a nők. Különösen igaz ez a fiatal (15-24 éves) korosztályra.

Kijelenthető, hogy az emberek minél inkább korosodnak, annál kevesebbet sportolnak.

A legaktívabbak a skandináv országok polgárai és a hollandok. Viszont a mediterrán országok polgárai, valamint a 12 új tagállam polgárai is az EU-s átlag alatt vannak.

Bár a fizikai aktivitás széles tömegekre jellemző, a megkérdezettek kétharmada semmilyen formában sem tagja sportegyesületnek, vagy sportközpontnak.

A leggyakoribb okok, hogy miért mozognak az emberek:

- az egészség megőrzése végett,*
 - a fittség megőrzése miatt,*
 - a kikapcsolódásért,*
 - a szórakozás végett.*
-

A kevés szabadidő messze a leggyakoribb oka annak, hogy miért nem mozognak az emberek (többet).

A válaszadók 75%-a úgy véli, hogy a lakóhelye közelében lenne lehetősége fizikai aktivitást végezni, bár ez az arány 56%-ra csökkent a 12 új tagállam felvétele után.

Az európaiak 7%-a végez rendszeresen önkéntes munkát a helyi sportprogramok szervezésénél.

A kutatás eredményeit a következőkben 5 fő kérdéskörre osztva mutatom be:

- 2.2.2. Milyen gyakran mozognak vagy sportolnak az emberek?
- 2.2.3. Hol mozognak az emberek?
- 2.2.4. Milyen a sportszervezeti tagság aránya a népességhez képest?
- 2.2.5. Melyek a főbb személyes motivációk?
- 2.2.6. Mi a passzív magatartás oka?

Véleményem szerint ehhez az öt kérdéshez tartozó adatok tükrözik leginkább az aktuális (2010.), sportolással kapcsolatos attitűdöket. Véleményem szerint a sportolás, mozgás gyakorisága és a tevékenység végzésének helyszíne nagyban jellemzi egy adott ország sportpolitikáját. A különböző sportszervezeti formák jelentősége a tagállamoknál nagyrészt az eltérő történelmi, politikai múltnak tudható be – itt a lényeg az általában vett valamilyen sportszervezeti tagság arányában van. A motivációk pro és kontra okai pedig a sportkommunikációs szakemberek számára jelölik ki az irányt, hogy mi alapján lehetne további embereket megszólítani.

2.2.2. Milyen gyakran mozognak vagy sportolnak az emberek?

1. számú táblázat

Milyen gyakran mozognak, sportolnak az emberek?			
Területi egység	EU-27	Magyarország	Svédország
<i>Rendszeresen</i>	9%	5%	22%
<i>Hetente</i>	39%	18%	50%
<i>Ritkán</i>	21%	24%	22%
<i>Soha</i>	39%	53%	6%

Forrás: Eurobarometer, Sport and Physical Activity (2009) – Saját szerkesztés

A felmérésből kiderül, hogy a 27 tagú Európai Unió polgárainak negyvennyolc százaléka legalább hetente egyszer végez testmozgást. A Magyarországról származó adatokból viszont az mutatható ki, hogy csak nagyjából minden negyedik magyar ember végez heti rendszerességgel valamilyen testmozgást. A legjobb mutatószámokkal rendelkező Svédországban ez az arány megközelíti a felnőtt lakosság háromnegyedét!

Egyéb összefüggések a mozgás gyakoriságával kapcsolatban

A férfiak 43%-a sportol legalább egyszer egy héten, a nőknél ez csak 37%.

Erős kapcsolat mutatkozik a sportolási szokások és az iskolázottság között. Azon EU polgárok közül, akik 15 évesen befejezték tanulmányaikat – 64% egyáltalán nem sportol. Azoknál, akik 16-19 éves korukig tanultak – 39%. Akik viszont felsőfokú végzettséggel rendelkeznek, azoknál már csak 24% ez az arány.

Összefüggés mutatkozik a sportolási hajlandóság és a háztartásban élők száma között. Az egyedül élők 47%-a egyáltalán nem sportol, míg ez a mutató a legalább négy fős háztartásban élőkénél csupán 32%.

2.2.3. Hol mozognak az emberek? – a sportolás helyszínére vonatkozó kimutatás

2. számú táblázat

Hol mozognak, sportolnak az emberek?		
#	Európai Unió (27 tagország) átlag	(%)
1.	A természetben, parkokban	48%
2.	Az otthon és a munkahely/iskola között	31%
3.	Fitness teremben	11%
4.	Sportegyesületben	11%
5.	Sportközpontban	8%
6.	Munkában	8%
7.	Iskolában/egyetemen	4%
-	((Bárhol, spontán módon))	11%

Forrás: Eurobarometer, Sport and Physical Activity (2009) – Saját szerkesztés

Egyértelműen kijelenthető, hogy a tagországok polgárainak fele szívesen kimegy a természetbe és a közeli parkokba, ha sportolni szeretne. Közel minden harmadik európai kihasználja az utat az otthon és a munkahely esetleg az iskola vagy a bolt között, hogy egy kicsit mozogjon. A válaszadók tizenegy százaléka jelölte meg a mozgás helyszínéül a fitness termeket, hasonló arányban sportolnak az emberek valamilyen sportegyesületnél, illetve sportközpontban. Minden tízedik ember szívesen sportol az általa kevésbé megszokott helyszínen, ha éppen úgy tartja kedve.

Hol mozognak, sportolnak az emberek?		
#	Magyarország	(%)
1.	Az otthon és a munkahely/iskola között	42%
2.	A természetben, parkokban	36%
3.	Munkában	12%
4.	Iskolában/egyetemen	6%
5.	Sportközpontban	4%
6.	Sportegyesületben	3%
7.	Fitness teremben	2%
-	((Bárhol, spontán módon))	18%

Forrás: Eurobarometer, Sport and Physical Activity (2009) – Saját szerkesztés

A 27 tagországot tekintve csak Görögországban, Máltán és hazánkban nem a természet és a parkok a legvonzóbb helyek egy kis mozgásra. Nálunk a kapott válaszok alapján az emberek szívesebben végeznek testmozgást a mindennapi teendőik ellátása közben.

A kimutatásban közölt adatok alapján véleményem szerint kijelenthető, hogy honfitársaink többsége a mozgást szorosan a mindennapi teendőhöz kapcsolja, rutinszerűen azok elvégzése között, közben fordít rá figyelmet (ezt jelzi a „Munkában” válasz harmadik, az „Iskolában/egyetemen” válasz negyedik helye). Tehát valószínűleg ha a magyar emberek a napi dolgok elvégzése után (munka, iskola, bevásárlás, stb.) hazatérnek, akkor már ritkán indulnak ismét útnak csak azért, hogy *újfent* mozoghassanak. Talán ezért is ilyen elenyésző a sportközpontok, az egyesületek és a fitness termek népszerűsége. Természetesen az anyagi lehetőségek is erőteljesen befolyásolhatják az imént felsoroltak iránti érdeklődés arányát.

Minden nyolcadik magyar a kimutatás alapján a munkahelyén végez testmozgást. Itt valószínűleg többségében a fizikai munkára kell gondolni, mint a széles spektrumban működő gondoskodó vállalat modelljére.

Hol mozognak, sportolnak az emberek?		
Ország	Adott országban a legnépszerűbb a kategória	(%)
Szlovénia	A természetben, parkokban	83%
Görögo.	Az otthon és a munkahely/iskola között	63%
Svéd.	Fitness teremben	31%
Hollandia	Sportegyesületben	25%
Olaszo.	Sportközpontban	15%
Bulgária	Munkában	19%
Letto.	Iskolában/egyetemen	10%
-	((Bárhol, spontán módon))	-

Forrás: Eurobarometer, Sport and Physical Activity (2009) – Saját szerkesztés

Mindenképpen érdekes eredményeket mutat a fent elhelyezett táblázat. A természetet és a parkokat a szlovének nyolcvanhárom százaléka jelölte meg, mint kiváló helyet a testmozgásra. Az otthon és munkahely/iskola változatot leginkább a görögök részesítik előnyben. A gazdaságilag a világ elitjébe tartozó svédek közel harmada rendszeresen látogatja a fitness termeket - jó keresetek, erős társadalombiztosítás, kiváló egészségnek örvendő népesség – itt minden adott. A szintén jóléti államnak számító Hollandia, Németországgal szinte azonos százalékkal vezeti a sportegyesületben történő sportolás kategóriáját. A sportközpontokért leginkább a kimutatás alapján relatíve lustának számító olaszok rajonganak (a kimutatás alapján a korosztályba tartozó olasz lakosság 55%-a soha nem sportol, 33%-uk nem végez egyáltalán semmi mozgást). A munka közbeni mozgás Bulgáriában volt a legjellemzőbb. Érdekes eredmény, hogy az iskolában/egyetemen végzett testmozgás megjelölése a balti államokban volt a legmagasabb.

2.2.4. Milyen a sportszervezeti tagság aránya a népességhez képest?

5. számú táblázat

A különböző sportszervezetekhez tartozó tagság aránya (%)		
EU-27	A sportszervezet típusa	Magyaro.
12%	Sportegyesületi tagság	4%
9%	Fitness és egészség klub tagság	2%
4%	Egyéb egyesületi tagság sporttevékenységgel	1%
5%	Egyéb tagság sporttevékenységgel	1%
67%	Nem tagja semmilyen sportszervezetnek	92%

Forrás: Eurobarometer, Sport and Physical Activity (2009) – Saját szerkesztés

A magyar állapotot mutatja, hogy még a huszonhét tagállam átlagához képest is csak az emberek harmada jelölte tagságát a négy különböző kategóriában. Csupán minden tizenkettedik honfitársunk tagja valamilyen sportszervezetnek. Az okok persze nem csak az emberek motivátlanságból vagy lustaságából származnak. Sokkal inkább jelentős az anyagi lehetőségek jelentette korlát, valamint a plusz bevételt jelentő mellékállás vagy túlórázás miatt kialakuló időhiány.

Az alsó táblázat tartalmazza azokat az országokat, amelyekben a különböző típusoknál a legmagasabb volt a tagság aránya. Nem meglepő, hogy a sportegyesületi tagság tekintetében a hollandok a legaktívabbak Európában, hiszen korábban már megmutatkozt a sportegyesületekhez kapcsolódó pozitív viszonyuk. A dánok mind a fitness és egészség klubokban, mind pedig az egyéb, sporttevékenységet is folytató egyesületekben otthonosan mozognak. Sajnos a negatív csúcsot hazánk érte el.

6. számú táblázat

A különböző sportszervezetekhez tartozó legmagasabb arány		
Ország	A sportszervezet típusa	(%)
Hollandia	Sportegyesületi tagság	27%
Dánia	Fitness és egészség klub tagság	22%
Dánia	Egyéb egyesületi tagság sporttevékenységgel	12%
Magyarország	Nem tagja semmilyen sportszervezetnek	92%

Forrás: Eurobarometer, Sport and Physical Activity (2009) – Saját szerkesztés

2.2.5. Melyek a főbb személyes motivációk?

7. számú táblázat

Melyek a sportolással kapcsolatos személyes motivációk?				
#	EU-27	A különböző személyes motivációk	#	Mo.
1.	61%	Az egészséges élet miatt	1.	49%
2.	41%	Hogy fittebb legyen	2.	36%
3.	39%	A kikapcsolódás miatt	4.	31%
4.	31%	A szórakozás végett	8.	12%
5.	24%	Hogy vonzóbbá váljon	5.	23%
6.	24%	Hogy növelje a fizikai teljesítőképességét	3.	34%
7.	24%	Súlykontroll végett	9.	8%
8.	22%	Baráti társaság miatt	6.	14%
9.	15%	Hogy lassítsa az öregedés folyamatát	7.	14%
10.	10%	A magabiztosság növelése végett	10.	5%
11.	6%	Új készségek kifejlesztése végett	12.	3%
12.	6%	A küzdőszellem miatt	11.	4%
13.	5%	Új emberek megismerése végett	13.	2%

Forrás: Eurobarometer, Sport and Physical Activity (2009) – Saját szerkesztés

A sportolással kapcsolatos motivációk közül magasan kiemelkedik az egészséges(ebb) életmód követése. A listák második helyén szintén azonos szereplő található, mégpedig a fittség elérése. Ez érthető is, hiszen a mai felgyorsult világban különösen fontos tényező, hogy az ember milyen energiatartalékokkal rendelkezik. A két szembetűnő különbség a listák között, hogy egyrészt míg az összeurópai listán a szórakozás fontosságát minden harmadik válaszoló jelölte, addig hazánkban ez csak minden tízedik résztvevő számára volt lényeges. Másrészt az ideális testsúly tartásának motiváló ereje minden negyedik európai számára fontos tényező, ezzel szemben hazánkban csak a válaszolók tizenkét százaléka tett említést ilyen jellegű befolyásoló tényezőről.

2.2.6. Mi a passzív magatartás oka?

8. számú táblázat

Miért nem sportolnak az emberek?				
#	EU-27	A passzivitás okai	#	Mo.
1.	45%	Nincs rá ideje	1.	43%
2.	13%	Betegség vagy sérülés akadályozza	2.	20%
3.	7%	Nem szereti a versenyzést	3.	12%
4.	5%	Túl költséges	5.	4%
5.	3%	Nincs lehetőség a lakóhely közelében	4.	5%
6.	3%	Nincsenek barátok, akikkel lehetne sportolni	6.	2%

Forrás: Eurobarometer, Sport and Physical Activity (2009) – Saját szerkesztés

Egyértelműen az időhiány jelenti a passzivitás legfőbb okát. A válaszadók közel fele jelölte meg ezt a választ. Szintén jelentős azok aránya, akik valamilyen betegség vagy sérülés következtében nem tudnak annyit mozogni, amennyit szeretnének (ez hazánkban minden ötödik felnőttet érinti a felmérés alapján).

Az Eurobarometer felmérése alapján megállapítható, hogy hazánk a sportolási kultúra tekintetében jelentős lemaradásban van a Nyugat-európai jóléti államokhoz képest. A jelenlegi helyzet megváltoztatására a magyar kormány létrehozta az új sportfinanszírozási rendszert, melynek részletes bemutatására a 3. fejezetben kerül sor. Ebben a részben külön kitérek a Magyar Kosárlabdázók Országos Szövetségének sportfejlesztési stratégiájára is.

3. A NAGY ÁTTÖRÉS? – A KIBŐVÍTETT SPORTFINANSZÍROZÁS

Hazánk sportfinanszírozási-rendszerére a jelentős kormányzati szerep a jellemző, ami alatt azt értem, hogy magas a közpénzekből származó támogatások aránya. Éppen ezért az egyesületek nagyban függnék a helyi és központi kormányzatoktól kapott támogatások mértékétől. Ezen változtatva a Kormány kidolgozott egy új intézkedéscsomagot, melyről azt remélik egyrészt, hogy több vállalkozás támogatja majd a sportot, melynek következtében fejlődik a sportgazdaság Magyarországon, másrészt, hogy jelentősen nő a profi és az amatőr sportolók száma. Ez a javaslat azonban nem csak hazánkban, hanem Európában is még újnak számít, ezért hosszú tárgyalássorozat előzte meg. Az elfogadott törvénymódosítás következtében a vállalkozások a társasági adófizetési kötelezettség 70%-ig nyújthatnak majd támogatást, mely adóalap- és adócsökkentő tétel is, tehát a cégek leírhatják adójuk egy részéből a sportra fordított támogatásokat. Ez a lehetőség ösztönzőleg hathat a magántőke bevonására, a sport támogatására, ezáltal jelentős pluszforrásokat teremthet a sportegyesületek, szövetségek és a speciális alapítványok számára.

Ebben a fejezetben bemutatom a törvénymódosítások lényegesebb elemeit, a Magyar Kosárlabdázók Ország Szövetségének stratégiáját, illetve az első kiírásban készült, MKOSZ-hez tartozó pályázatok eddig ismertett eredményeit. Ezt azért tartom fontosnak, mivel a dolgozatom további részében a soproni kosárlabda utánpótlás nevelő egyesületeknél készített felmérésem eredményeit fogom ismertetni.

3.1. A törvényi háttér biztosítása

Az országgyűlés elkészítette a sport támogatásával összefüggő jogszabályok módosítását. Ezen változtatásokat a 2011. évi LXXXII. törvény tartalmazza.

A magyar és brüsszeli hatóságok egyeztetéseinek eredményeként az intézkedéscsomag állami támogatást nem tartalmazó részei, a törvényjavaslat hatályba lépését követően bevezetésre kerültek, míg az állami támogatást tartalmazó részek elfogadása az Európai Unió Bizottságának jóváhagyásától függ.

A törvényi változtatások adta lehetőségek az alábbi esetekben alkalmazhatóak:

Utánpótlás-nevelés támogatása a szövetségek, hivatásos és amatőr klubok, valamint az utánpótlás-neveléssel foglalkozó közhasznú alapítványok (akadémiák) esetén.

Tárgyi eszköz beruházás/felújítás (ideértve az ingatlan-fejlesztést is) a szövetségek, az amatőr sportklubok és a közhasznú alapítványok (akadémiák) esetén.

Személyi jellegű kiadások támogatása a sportköztestület (MOB), a szövetségek, az amatőr klubok és az utánpótlás-neveléssel foglalkozó közhasznú alapítványok (akadémiák) esetén.

A brüsszeli bizottság jóváhagyásától függő elemek pedig a következők:

A profi klubok személyi jellegű (sportolók kivételével a sport szervezet által foglalkoztatott, pl.: edző, orvos, könyvelő) költségeinek támogatása.

Profi klubok esetében a beruházási költségek támogathatósága (a rendezvények biztonságáról szóló külön jogszabályban meghatározott biztonsági követelmények teljesülését szolgáló infrastruktúra-fejlesztés kivételével, ami bizottsági eljárástól függetlenül is hatályba léptethető).

Infrastruktúrafejlesztéshez kapcsolódó illeték kedvezmény.

3.1.1. A társasági adóról és az osztalékadóról szóló 1996. évi LXXXI. törvény módosítása

Az első elképzelések szerint a törvénymódosítás következtében a társasági adó kedvezményt csak az öt látványsportág (a kézi-, a kosár- és a vízilabda, valamint a labdarúgás és a jégkorong) első osztályú klubjai vehették volna igénybe. Azonban kibővítették a kört és így az érintett sportágak összes csapata (osztálytól függetlenül), illetve sportszövetsége részesülhet a támogatásból.

A látvány-csapatsport támogatása a törvény szerint a következő: „az adóévben visszafizetési kötelezettség nélkül nyújtott támogatás, juttatás, véglegesen átadott pénzeszköz és térítés nélkül átadott eszköz könyv szerinti értéke, az adóévben térítés nélkül nyújtott szolgáltatás bekerülési értéke az e törvényben meghatározott jogcímenek.” (1996. évi LXXXI. 4. § 44. pont) Tehát a vállalatok közvetlen módon támogathatják az erre jogosultakat, amiért cserébe semmilyen ellenszolgáltatásra sem jogosultak.

A jogszabály rögzíti, hogy a sporttámogatási pályázat benyújtására ki jogosult:

A látvány-csapatsport országos *sportági szakszövetsége*

A látvány-csapatsport országos sportági szakszövetsége tagjaként működő *amatőr sportszervezet* – ideértve a sportról szóló törvényben meghatározott szabályok szerint a szakszövetség tagjaként működő sportiskolát is – részére

A látvány-csapatsport országos sportági szakszövetsége tagjaként működő *hivatásos sportszervezet*

A látvány-csapatsport fejlesztése érdekében létrejött *közhasznú alapítvány*

A sport stratégiai fejlesztését szolgáló, a költségvetési törvényben meghatározott állami sportcélú támogatás felhasználásában döntéshozatali jogkörrel rendelkező és a támogatást folyósító *sportköztestület*.

A törvény azonban nem csak azt szabályozza, hogy ki igényelheti a támogatást, hanem azt is, hogy milyen célra fordítható az (milyen céllal vehető igénybe). Tehát az adózó a következő jogcímekre nyújthat támogatást:

Az utánpótlás-nevelési feladatainak ellátására

A szakszövetségen keresztül a versenyeztetéssel összefüggő költségek támogatására (ez az amatőr sportszervezetekre vonatkozik)

A személyi jellegű ráfordításaira

Tárgyi eszköz beruházásra, felújításra

A sportrendezvények biztonságáról szóló külön jogszabályban meghatározott biztonsági követelmények teljesülését szolgáló infrastruktúra-fejlesztésre

Képzéssel összefüggő feladatokra

Az adókedvezmény a támogatási igazolás alapján vehető igénybe, melyet a sportigazgatási szerv állít ki a látvány-csapatsport, illetve az azt támogató szervezet részére. Az igazolás tartalmazza a támogatást nyújtó adózó megnevezését, székhelyét, adószámát, a kedvezményre jogosító támogatás összegét és a támogatás igénybevételére jogosult szervezet önálló pénzforgalmi számlájának számát.

Az adózó a részére kiállított támogatási igazolásban szereplő összegig a támogatás adóéve és az azt követő három adóév adójából adókedvezményt vehet igénybe.

A pályázat benyújtásakor figyelembe kell venni, hogy a törvény szabályozza egyrészt, hogy milyen jogcímekre lehet igénybe venni a társasági adó kedvezményt, másrészt az adott tevékenység mekkora részét képezheti a támogatás.

9. számú táblázat

A támogatható tevékenységek támogatásának mértéke	
Támogatható tevékenységek:	Támogatás mértéke:
<i>Utánpótlás-fejlesztésre fordítandó tárgyévi kiadások</i>	90%
<i>Versenyeztetéssel összefüggő költségek</i>	90%
<i>Tárgyévi személyi jellegű ráfordítás</i>	50%
<i>A tárgyévi beruházási, felújítási érték</i>	70%
<i>Biztonsági követelmények teljesülését szolgáló infrastruktúra-fejlesztése</i>	70%
<i>Tárgyévi képzési feladataival összefüggő kiadások:</i>	-
<i>- Általános képzés</i>	60%
<i>- Szakosított képzés</i>	25%

Forrás: <http://www.parlament.hu/irom39/03376/03376.pdf> - Saját szerkesztés

A támogatási kérelem csak az alábbi feltételek teljesülése esetén állítható ki:

- A támogatás igénybevételére jogosult szervezetnek nincs lejárt köztartozása,
- A korábban kapott állami támogatással megfelelő módon számolt el,
- A látvány-csapatsportban működő hivatásos vagy amatőr sportszervezet, amely:
 - ▶ Országos hivatásos, amatőr vagy vegyes (nyílt) versenyrendszerben részt vesz vagy a részvételre indulási jogot szerzett
 - ▶ Felsőoktatási intézménnyel kötött megállapodás alapján országos hivatásos, vegyes (nyílt) vagy amatőr versenyrendszerének valamelyik osztályában, vagy a főiskolai-egyetemi sportszövetségek által kiírt főiskolai-egyetemi bajnokságban részt vesz

A bíróság nem rendelt el csődeljárást, felszámolást, végelszámolást vagy kényszer-végelszámolást

A bíróság a sportszervezet működését nem függesztette fel

Nem áll a támogatásból kizárás hatálya alatt

A kérelem elutasítható, ha formai hibát tartalmaz, vagy nem illeszkedik a sportszervezet sportfejlesztési programja az országos szakszövetségi stratégiákhoz, melyet minden szövetség elkészített.

3.1.2. A sportról szóló 2004. évi I. törvény módosítása

A törvény értelmében a sportigazgatási szerv ellátja a látvány csapatsportok támogatásával összefüggő közigazgatási hatósági és szolgáltatási feladatokat, melyek a következők:

Dönt a TAO-ról szóló 1996. évi LXXXI. törvényben meghatározott támogatás feltételét képező sportfejlesztési program jóváhagyásáról;

Igazolja a támogatások igénybevételére vonatkozó jogosultságot, valamint kiállítja az adókedvezményre jogosító támogatási igazolást;

A látvány-csapatsportok támogatásával összefüggő adatszolgáltatási tevékenységet végez;

Ellenőrzi a támogatás rendeltetésszerű felhasználását;

Kötelezi a támogatott szervezetet, hogy a támogatás, kormányrendeletben meghatározott kamattal növelt összegét az állam részére fizesse be, ha az ellenőrzések során a támogatás nem rendeltetésszerű felhasználására derült fény;

Kezdeményezi az adók módjára behajtandó köztartozásnak minősülő, szabálytalanul igénybe vett és be nem fizetett támogatás behajtását;

Intézkedik a tárgyi eszköz beruházási pontjában meghatározott jelzálogjognak a magyar állam javára történő bejegyeztetéséről az ingatlan-nyilvántartásba;

Ellátja a jogszabályokban meghatározott egyéb feladatokat.

3.2. Az MKOSZ által készített stratégia bemutatása – Új pályán

Az országos szakszövetségek külön-külön elkészítették a stratégiájukat, melyhez illeszkednie kell a pályázó szervezetek mikrostratégiájának. Ez egy alapvető feltétel a kedvező elbírálásnál. Ennek megfelelően a Magyar Kosárlabdázók Országos Szövetsége (MKOSZ) is elkészítette a saját stratégiáját, melynek címe és mottója a következő:

Címe: „Új pályán”

Mottó: „2010 őszétől a kosárlabdát új szabályokkal, megváltozott pályafestés szerint űzik, itt az ideje, hogy a magyar kosárlabdázást is új pályára állítsuk!”

A magyar kosárlabdázás helyzete az utóbbi években, évtizedekben folyamatosan romló tendenciát mutatott a hazai és a nemzetközi színtereken egyaránt. Éppen ezért radikális változtatásokra van szükség, melyet elősegíthet a TAO-ról szóló törvény módosítása.

Jelenlegi helyzetkép alapján megállapítható, hogy a sportágban résztvevő játékosok és csapatok száma folyamatosan csökken. Ezt a helyzetet tovább rontja, hogy a válogatottak nem meghatározó szereplői a nemzetközi versenyeknek, mely a felnőtt és az utánpótlás nemzeti csapatokra egyaránt jellemző. Ebben szerepet játszik az is, hogy kevés klubcsapat szerepel nemzetközi kupasorozatban. A nőknél idén az Euroliga sorozatban az UNIQA-Euroleasing Sopron és az UNI SEAT Győr szerepel. A férfiaknál pedig az Atomerőmű SE és a Szolnoki Olaj csapata játszik az Eurochallenge-ben. A magyar bajnokságok színvonala sem javítja a helyzetet, mivel a nőknél csupán 2-3 csapat küzd az elsőségért. A férfiaknál valamivel jobb az arány, azonban itt a külföldi játékosok szerződtetése a meghatározó, mivel kevés a kiemelkedő képességekkel rendelkező magyar játékos.

Az MKOSZ stratégiai célja 2010-2020 között, hogy a kosárlabdázás legyen Magyarország legnépszerűbb teremsportja ill. a játékosok és csapatok legyenek versenyképesek a nemzetközi porondon. Ennek eléréséhez azonban több területen is együttműködésre van szükség, melyeket két ötösre osztottak szét. A kezdő ötösben a legfontosabb területek szerepelnek, míg a második ötösben a kiegészítő területek, melyek nélkül nem jöhetne létre az eredményesség.

3.2.1. A kezdő ötös tagjai és feladatuk

A legfontosabb terület a *szövetség*, mivel a sportágnak szüksége van a stratégia végrehajtásához egy erős irányító szervezetre, mely a Magyar Kosárlabdázók Országos Szövetsége (MKOSZ). Feladata, hogy a sportág szereplői számára a szükséges feladatokat kijelölje, működésüket összehangolja és megteremtse az ehhez szükséges forrásokat. Fontos, hogy olyan gazdálkodást folytasson, ami biztosítja a szakmai programok működését, a klubok versenyképességének a javulását, valamint olyan munkát végezzen, ami lehetővé teszi a válogatottak kiemelt központi támogatását és a nemzeti csapatban szereplő tehetséges játékosok felsőfokú tanulmányait.

Az *utánpótlás és szakemberképzés* is nagyon fontos terület. Itt a feladat a sportág népszerűsítése, melyet már az általános iskolák alsó tagozatától kell elkezdni. A mottó: „Labdát minden gyermek kezébe!” A fiatal tehetségek számára biztosítani kell a minőségi képzést, mely magába foglalja a megfelelő számú és minőségű edzést és versenyeztetést, valamint sportlétesítményeket, ahol a legkorszerűbb edzésszerek állnak a rendelkezésre. A szakemberek továbbképzésén pedig a modern edzésmódszerek megismertetése a feladat, nem pedig elméletek előtérbe helyezése. Javítani kell az anyagi javadalmazást és kialakítani az edzői életpálya-modellt.

A *versenyek* szervezésénél támogatni kell a nemzetközi versenysorozatban részt vevő csapatokat. Az Országos Bajnokság lebonyolítási módját úgy kell kialakítani, hogy a tehetséges fiatalok a legtöbb, jó színvonalú mérkőzést játszhasák. A szabadidős versenyrendszer esetén pedig a legnagyobb tömegek vehessenek benne részt. A 18-23 éves korosztály számára ki kell alakítani az egyetemi polgárok identitását erősítő és a professzionális bajnokságok utánpótlását jelentő Egyetemi bajnokságot.

A *válogatottak* esetében szakági felelősöket kell kinevezni, akik biztosítják az egyes korosztályok megfelelő képzését és a köztük lévő koordinációt. A hazai versenynaptárt a válogatott csapatok érdekeinek a figyelembe vételével kell kialakítani. A nemzeti válogatottak esetén felmerülő költségek meghatározó részét a központi sportfinanszírozásnak kell vállalnia, mivel az ellenfelek komoly állami támogatással és/vagy sokkal erősebb gazdasági háttérrel bírnak.

Az *amatőr kosárlabdázás* területén pedig a cél a területi szövetségek segítése, hogy növekedjen a szabadidős kosárlabdázók száma, javíthassák a működési feltételeiket és versenyeket szervezhessenek.

3.2.2. Második ötös

A sportolás közben elengedhetetlen a *Fair play* küzdelem, ezért a szövetségnek meg kell alkotnia Etikai kódex-ét, amely szabályozza a sportági szereplők magatartásának az elveit. A Játékvezetői Bizottság irányításával egységes, határozott játékvezetésre, ellenőrzésre és hatékony képzésre van szükség. Létre kell hozni a Sportegészségügyi Bizottságot és határozottan kell fellépni a dopping és a kábítószer ellenes harcban.

A kosárlabdázás népszerűsítésénél fontos szerepet játszik a *marketing-kommunikáció* területe is. Mivel egyrészt, minél több alkalommal kell a sportágat népszerűsítő eseményeket rendezni, másrészt a lakosság legnagyobb részét be is kell vonni ezekbe a programokba. A népszerűbb közösségi oldalak és egységes honlap segítségével aktív sajtó és- szurkolói kapcsolatokat kell építeni.

A *sportdiplomácia* területén törekedni kell arra, hogy Magyarországon évente kerüljön sor FIBA eseményre, ahol a legjobb körülményeket kell biztosítani a csapatok és a sportszakemberek számára. Valamint fontos lépés, hogy minél több magyar szakember képviselje érdekeinket a nemzetközi szövetség bizottságában.

A *szolgáltatások* területe sem elhanyagolható, mivel a szövetség tagjai felé itt kell vonzóvá tenni a tagsági vagy regisztrált sportolói viszonyt. Ezek a következők: sportfelszerelés, biztosítás és a kommunikáció.

Fontos a *társadalmi felelősségvállalás* szerepe is, ezért a szövetség felelős minden olyan tevékenységért, amelyben a kosár és labda szó együttesen szerepel. Erősíteni kell a fiatalok környezettudatosságát illetve be kell vonni az MKOSZ működésébe a fogyatékkal élők kosárlabdázását.

3.3. Az első eredmények, sajtóvisszhang

Az új sporttörvény várhatóan november 15-én léphet életbe, melyet Czene Attila a Nemzeti Erőforrás Minisztérium (NEFMI) sportért felelős államtitkára jelentett be.¹

A társasági adókedvezmény által a magyar sport területén 20 milliárd forintnyi többletforrással számolnak a szakemberek.²

¹ <http://inforadio.hu/hir/sport/hir-459525> (2011.10.23.)

² http://hvg.hu/sport/20110505_sportfinanszirozás_társaságiado_kedvezmen (2011.10.12.)

Az intézkedéscsomag állami támogatást nem tartalmazó részeire a pályázatok beadási határideje 2011. szeptember 15-e volt, amely után a sportági szövetségeknek 60 nap állt a rendelkezésükre, hogy a beérkezett igényeket elbírálják.

Bánki Erik - az Országgyűlés sport- és turizmusbizottságának elnöke - jelentette be, hogy „a látvány-csapatsportág egyesületei *10-15 milliárd forint közötti igényt* nyújtottak be a társaságiadó-kedvezményből kérhető támogatásokra”.³ A legtöbb sportszervezet utánpótlás-nevelési és létesítményfejlesztési támogatásokra adta be a pályázatát. A támogatások felhasználását szigorúan fogják ellenőrizni és a nem rendeltetésszerű felhasználás hároméves kizárást von maga után a pályázati rendszerből. Ilyen esetekben a felhasznált összegeket 150 százalékos büntetőkamattal együtt kell visszafizetni.

Az MKOSZ Elnökségéhez több mint 150 sportszervezet nyújtott be pályázatot a társasági adókedvezmény-támogatási igényéről, melyet a szövetség már el is bírált és közel 4,5 milliárd forintnyi támogatásról döntöttek. A szétosztott összegből 1 milliárd forint létesítményfejlesztésre jut, melyek közül a legnagyobbak: Székesfehérvár, Pécs, Zalaegerszeg, Jászberény, Budapest-BSE, illetve Baja kosárlabda életét javíthatják. A szövetség szakmai programjaira, az utánpótlás válogatottakra pedig 700 milliónyi lesz fordítható. Az MKOSZ vezető testülete kiemelten támogatta a Rátgéber Akadémia és a Dávid Kornél Kosársuli működését, de jutott támogatás a legkisebb egyesületeknek is.⁴

A Kisalföld⁵ című megyei napilap közzétette a városi illetve, a megyei sportszervezeteket érintő támogatások értékhatárait. A cikk szerint az amatőr egyesületeknél a Soproni Darazsak és a Soproni Sportiskola ötven-ötven millió, a Soproni Tigrisek tizenötmillió, a SMAFC 14,215 millió forintos keretet kapott. A keretet 2012. június 30-ig használhatják fel az egyesületek.

³ http://www.bb1.hu/tartalom/cikk/7805_15_milliardos_igeny_a_latvanysportagaktol (2011. 10.28.)

⁴ http://kosarsport.hu/hirek/24567/kozel_4_5_milliard_ft_tamogatas_segitheti_a_magyar_kosarlabdazas_megujitasat (2011.10.18.)

⁵ http://www.kisalfold.hu/sport/kosarlabda_ketszazmillio_a_megyenek/2245920/ (2011.10.20.)

3.3.1. Sportvezetői vélemény

Prof. Dr. Takáts Péter – a SMAFC tanár-elnöke – véleménye a törvénymódosítás által létrejött új finanszírozási lehetőségről:

„Nagyon jó kezdeményezésnek tartom, mivel nagy tömegeket megmozgat, hiszen utánpótlásra és csapatsportokra kapható ez a támogatás.

Eredménye, hogy a gyerekeket rendszerességre neveli. A sport és a tanulás jól kiegészíti egymást, sőt véleményem szerint egymástól elválaszthatatlan. Plusz mindennek felett egészség megőrző szerepe is van, ami népgazdasági szempontból rendkívül előnyös, mivel az emberek kevesebb gyógyszert vásárolnak, valamint csökken a táppénzt igénybe vevő, a termelésből kieső munkavállalók száma.”

Ebben a fejezetben került bemutatásra az új TAO kedvezményen alapuló sportfinanszírozási forma. Az új sportpolitika talán leghangsúlyosabb területe a csapat-látványsportokat képviselő utánpótlás nevelés támogatása. Mivel a soproni sportéletben a kosárlabda meghatározó szerepet játszik, ezért is foglalkoztam saját kutatásom keretein belül a helyi utánpótlás nevelő egyesületekkel. A következő fejezetben ezen kutatásom eredményeit mutatom be.

4. A SOPRONI KOSÁRLABDA UTÁNPÓTLÁS HELYZETE

Általános helyzetkép:

A 2011-2012-es idényben Sopronban 5 felnőtt kosárlabda csapat játszik a hazai bajnokság valamelyik osztályában. Tehát joggal mondják az emberek, hogy Sopron a kosárlabda egyik hazai fellegetvára. A csapatok közül a Soproni Tigrisek az NB II-es bajnokságban, a SMAFC-NYME női és férfi csapata egyaránt az NB I/B-ben, az UNIQA-Euroleasing Sopron és a Kis-Rába menti Takarékszövetkezet Soproni KC pedig az NB I/A csoportban szerepel. Mindegyik csapatnál működik utánpótlás-nevelés. Ennek két oka van, egyrészt mivel a magyar bajnokságban való indulás feltételeként a Magyar Kosárlabdázók Országos Szövetsége meghatározza, hogy hány utánpótlás csapatot kell elindítani a korosztályos bajnokságokban (ez alól az NB II-es bajnokság kivételt képez), másrészt pedig a csapatoknak is fontos az utánpótlás bázis, hiszen a későbbiekben a fiatal, tehetséges és képzett játékosok alkotják majd a felnőtt csapat keretét.

Információk az egyesületekről:

A következő pár oldalon a Sopronban működő kosárlabda utánpótlás-neveléssel foglalkozó négy egyesületet mutatom be. Az egyesületekről szóló alfejezetek a következő témákat érintik:

A gyerekek száma

A csapatok száma

Az edzők száma

A tagdíj havi összege

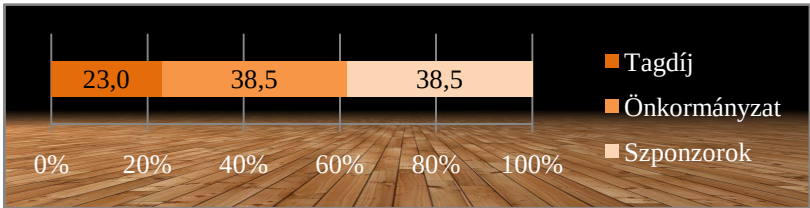
A bevételek alakulása, szerkezete.

Ki állja a versenyeztetés költségét?

Az új Sporttörvény adta lehetőséggel élve milyen célokra pályáztak?

4.1. Soproni Darazsak

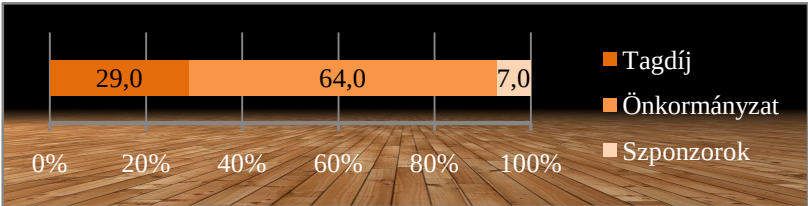
10. számú táblázat

I. SOPRONI DARAZSAK									
Az egyesület neve:	Az egyesületi logó								
Soproni Darazsak									
Melyik csapat utánpótlás bázisa?									
UNIQA-Euroleasing Sopron									
Az itt sportoló gyerekek száma:	A tagdíj összege:								
230 lány sportol az egyesületnél.	4000 Ft/fő/hó								
A csapatok száma:	Az edzők száma:								
19 csapat a 6 korosztályban.	12 fő								
A bevételek összetétele:									
 <table border="1"> <thead> <tr> <th>Forrás</th> <th>Arány (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Tagdíj</td> <td>23,0</td> </tr> <tr> <td>Önkormányzat</td> <td>38,5</td> </tr> <tr> <td>Szponzorok</td> <td>38,5</td> </tr> </tbody> </table>		Forrás	Arány (%)	Tagdíj	23,0	Önkormányzat	38,5	Szponzorok	38,5
Forrás	Arány (%)								
Tagdíj	23,0								
Önkormányzat	38,5								
Szponzorok	38,5								
Ki állja a versenyeztetés költségeit?									
A hazai versenyeztetés költségeit teljes mértékben az egyesület állja. A szülőknek a külföldi szereplés esetén kell a költségeket fedezni.									
Az új Sporttörvény adta lehetőséggel élve milyen célokra pályáztak?									
Az elnyert összeget felszerelések biztosítására, edzői bérek fejlesztésére és a külföldi versenyek költségeinek a fedezésére fordítják.									

Forrás: Az adott egyesület utánpótlás vezetője – Saját szerkesztés

4.2. Soproni Sportiskola

11. számú táblázat

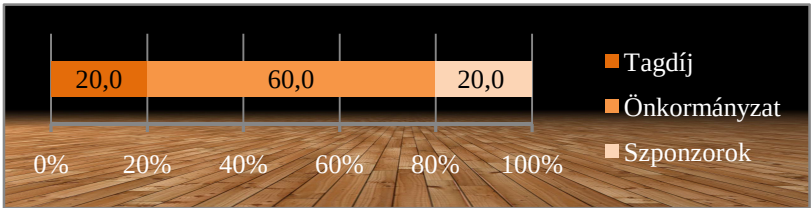
II. SOPRONI SPORTISKOLA	
Az egyesület neve:	Az egyesületi logó
Soproni Sportiskola	
Melyik csapat utánpótlás bázisa?	
Kis-Rába menti Takarékszövetkezet SKC, SMAFC-NYME (férfi)	
Az itt sportoló gyerekek száma:	A tagdíj összege
140 fiú sportol az egyesületnél.	3000-4000 Ft/fő/hó*
A csapatok száma:	Az edzők száma:
16 csapat a 7 korosztályban.	16 fő
A bevételek összetétele:	
	
Ki állja a versenyeztetés költségeit?	
A hazai versenyeztetés költségeit teljes mértékben az egyesület állja. A szülőknek a külföldi szereplés esetén kell a költségeket fedezni.	
Az új Sporttörvény adta lehetőséggel élve milyen célokra pályáztak?	
Az elnyert összeget felszerelések biztosítására, edzői bérek fejlesztésére és a külföldi versenyek költségeinek a fedezésére fordítják.	

Forrás: Az adott egyesület ügyvezető elnöke – Saját szerkesztés

* Az egyesületnél az előkészítő csapatokban játszó fiatalok szüleinek nem kell tagdíjat fizetniük.

4.3. Soproni Tigrisek

12. számú táblázat

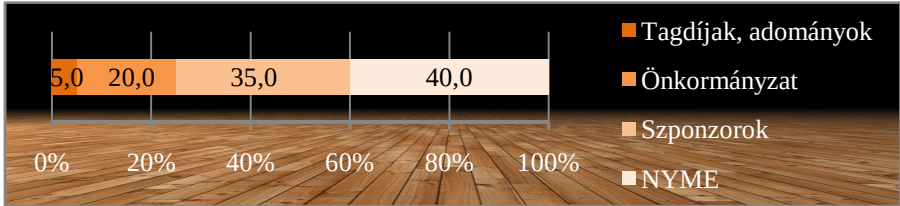
III. SOPRONI TIGRISEK	
Az egyesület neve:	Az egyesületi logó
Soproni Tigrisek	
Melyik csapat utánpótlás bázisa?	
Soproni Tigrisek	
Az itt sportoló gyerekek száma:	A tagdíj összege
120 fiú sportol az egyesületnél.	Kevesebb, mint 3000 Ft/fő/hó*
A csapatok száma:	Az edzők száma:
4 csapat, valamint az előkészítő csoportok.	A 4 csapattal 5 edző foglalkozik.
A bevételek összetétele:	
	
Ki állja a versenyeztetés költségeit?	
A hazai versenyeztetés költségeit az egyesület és a szülők együttesen állják.	
Az új Sporttörvény adta lehetőséggel élve milyen célokra pályáztak?	
Az elnyert pénzösszeget a költségek fedezésére fogják fordítani. Tehát terem bérletére, mezek és labdák vásárlására, uszoda és utaztatás költségeire.	

Forrás: Az adott egyesület elnöke – Saját szerkesztés

* Az egyesületnél a havi tagdíj összege 3000 Ft vagy ez alatti összeg, ami minden gyerek esetében más, mivel figyelembe veszik a fiatalok életkorát és családi helyzetét.

4.4. SMAFC-NYME

13. számú táblázat

IV. SMAFC-NYME (női)	
Az egyesület neve:	Az egyesületi logó
SMAFC-NYME	
Melyik csapat utánpótlás bázisa?	
SMAFC-NYME	
Az itt sportoló gyerekek száma:	A tagdíj összege
40 lány sportol az egyesületnél.	5000 Ft/fő/hó*
A csapatok száma:	Az edzők száma:
2 csapat 2 korosztályban.	3 fő
A bevételek összetétele:	
	
Ki állja a versenyeztetés költségeit?	
Az egyesület és a szülők közösen fedezik, mely 60-40%-ban oszlik meg.	
Az új Sporttörvény adta lehetőséggel élve milyen célokra pályáztak?	
Az edzői bérek fizetésére, technikai vezető bérére, utaztatásra, versenyeztetésre, szerelésekre, csarnok bérletére ill. karbantartására, valamint honlap készítésre fordítják az elnyert pályázati összeget.	

Forrás: Az adott egyesület tanár- elnöke – Saját szerkesztés

* Ha egy családból két testvér is itt sportol, akkor a tagdíj fejenként 2500Ft/hó.

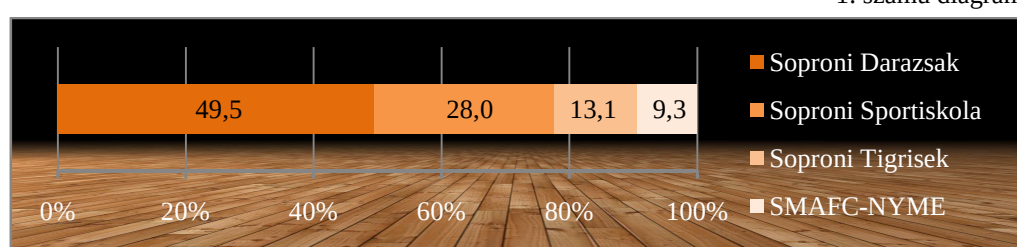
4.5. A kutatásom eredményeinek ismertetése – általános összefüggések

A kutatás alapadatai és eredményei

A saját kutatásomnál összeállítottam egy kérdőívet, melyet a kosárlabdázó fiatalok szüleihez juttattam el. Elsődlegesen arra kerestem a választ, hogy a szülők miért tartják fontosnak gyermekük sportolását illetve ennek mekkora a költségvonzata. A kiküldött 400 kérdőívből (nagyjából ennyi igazolt sportoló van a négy egyesületnél) 107 kitöltött példányt kaptam vissza – ez 26,8%-os mintanagyságot jelent.

A kitöltött kérdőívek aránya a különböző egyesületek sportolói között (%)

1. számú diagram

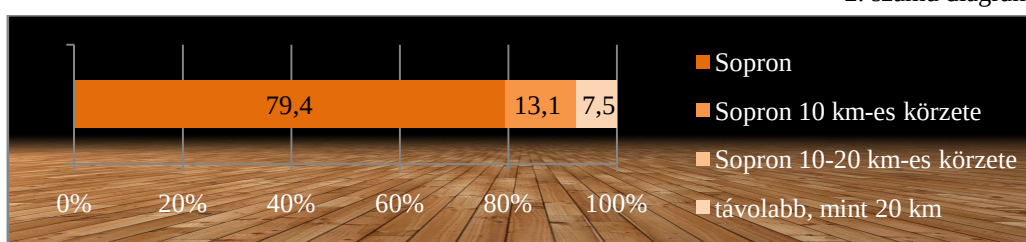

Forrás: Saját kutatás, 2011.

A kapott eredmény nem meglepő, hiszen nagyban tükrözi azt, hogy a város fiataljai milyen arányban sportolnak a különböző egyesületeknél. Mivel a legtöbben a Darazsaknál sportolnak, ezért tőlük kaptam vissza a legtöbb választ.

Az egyesületekben sportoló gyermekek családjainak lakhelye (%)

2. számú diagram

Forrás: Saját kutatás, 2011.

Az adatokból egyértelműen kitűnik, hogy az ilyen jellegű sporttevékenységnél a soproni lakhellyel rendelkező családok gyermekei jóval nagyobb eséllyel vehetnek részt. Szembetűnő, hogy a Sopron 10-20 km-es körzetét senki nem jelölte meg. Ennek több oka is lehet. Egyrészt a szülők féltik egyedül elengedni gyermekeiket, arra viszont nincs idejük, hogy saját maguk kísérgessék őket. Másrészt az ingázás miatt eleve sok időt kénytelenek utazással tölteni, amely ráadásul komoly többletköltségeket is okozna. Akik a várostól 20 km-nél távolabb laknak, valószínűleg kollégista diákok lehetnek. Ők sok esetben a kosárlabdáért jönnek a városba.

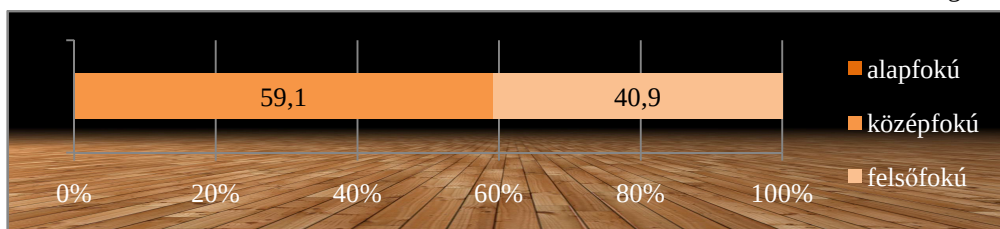
A kutatásban szereplő fiatalok életkorának megoszlása	
Fiatalok életkora:	Megoszlása:
6 év alatti	1,9%
7-8 éves	8,4%
9-10 éves	23,4%
11-12 éves	29,9%
13-14 éves	18,7%
15-16 éves	11,2%
17-18 éves	6,5%

Forrás: Saját kutatás, 2011.

A kutatásban részt vevő gyerekek többsége általános iskolás korú, közel nyolcvan százalékuk tartozik ebbe a kategóriába. 12 éves korig folyamatosan nő a kosárlabdázók száma, majd ezt követően csökken az arány. Ennek egyik oka, hogy 14 éves korig (serdülő korosztályig) az utánpótlás versenyszabályzata szerint a nevezett 12 játékosból minimum 10-nek játszania kell a mérkőzésen. Az idősebb játékosoknál már nincsen ilyen szabály, tehát általában a tehetségesebbek ekkor már több időt töltenek a pályán, a mellőzöttség miatt pedig sokaknak elmegy a kedve a játéktól, a sporttól. A másik okot a tanulásra fordított idő hirtelen növekedésében látom, mivel minél magasabb osztályba jár a gyermek, annál többet kell tanulnia. A napjainkban egyre népszerűbbnek számító különórákat pedig nehéz összeegyeztetni az edzésidőpontokkal, valamint ebben a korban kell dönteni a továbbtanulásról is.

Az apák iskolai végzettségének megoszlása - 86,9% válaszolta meg (%)

3. számú diagram

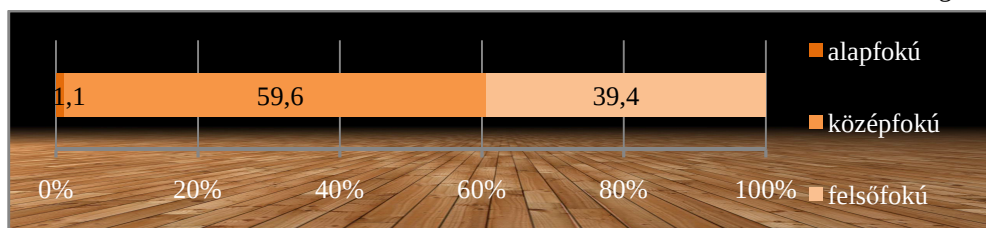

Forrás: Saját kutatás, 2011.

Megállapítható, hogy az eredmények a közép- és felsőfokú végzettségek között oszlanak meg, az apák közel fele felsőfokú végzettséggel rendelkezik.

Az anyák iskolai végzettségének megoszlása - 87,9% válaszolta meg (%)

4. számú diagram

Forrás: Saját kutatás, 2011.

Itt is közel azonos eredmény született, mint az apák iskolai végzettségénél. Mivel az alapfokú végzettséggel rendelkező szülők aránya minimális, ezért itt is beigazolódik az Eurobarometer kutatás egyik feltevése, hogy az emberek sport iránti igénye a képzettségük szintjével egyenes arányban nő.

A következő táblázatban a háztartások havi nettó jövedelmének megoszlása látható. Ezt a kérdést a kérdőívet kitöltők 45% válaszolta meg.

15. számú táblázat

A háztartások átlagos havi nettó jövedelmének megoszlása	
Átlagos havi nettó jövedelem határok	Megoszlás
100.000 Ft alatt	2,1%
100.001-150.000 Ft	4,2%
150.001-200.000 Ft	14,6%
200.001-250.000 Ft	25,0%
250.001-300.000 Ft	22,9%
300.001-350.000 Ft	12,5%
350.001-400.000 Ft	10,4%
400.001-450.000 Ft	2,1%
450.001-500.000 Ft	2,1%
500.000 Ft felett	4,2%

Forrás: Saját kutatás, 2011.

A kapott válaszokból megállapítható, hogy a szerényebb költségvetésből gazdálkodó háztartásokban élő gyermek számára is elérhető az egyesületi kosárlabda sport.

16. számú táblázat

A tagdíjon felül mekkora összeget fordít gyermeke egyesületi sportolására?	
Kiadási kategóriák (Ft/év)	Megoszlás
<i>5.000 Ft alatt</i>	21,5%
<i>5.001-10.000 Ft</i>	9,3%
<i>10.001-15.000 Ft</i>	12,1%
<i>15.001-20.000 Ft</i>	16,8%
<i>20.001-25.000 Ft</i>	10,3%
<i>25.001-30.000 Ft</i>	3,8%
<i>30.000 Ft felett</i>	26,2%

Forrás: Saját kutatás, 2011.

Az adatokból megállapítható, hogy a szülők többsége a két szélső értéken költ gyermek sportolására, mivel a legalsó és legfelső kategóriához tartozó értékek a legmagasabbak (húsz százalék felett). Szintén jelentős azon szülők csoportja, akik az arany középutat választva éves szinten tizenöt és húszezer forint között költenek. A többi kategóriát lényegesen kevesebben jelölték meg (összesen harmincöt százalék).

17. számú táblázat

Miért választotta gyermeke a kosárlabda sportot?	
A sportág választásának az oka	Megoszlása
<i>A szülők is kosárlabdáznak/kosárlabdáztak</i>	27,9%
<i>A családban valaki kosárlabdázik/kosárlabdázott</i>	22,1%
<i>Iskolában hallott róla</i>	21,2%
<i>Barátok miatt</i>	12,5%
<i>Testnevelő tanára figyelt fel rá</i>	7,7%
<i>Ez a sportolási lehetőség volt a legközelebb a lakóhelyhez</i>	1,9%
<i>Egyéb okból</i>	6,7%

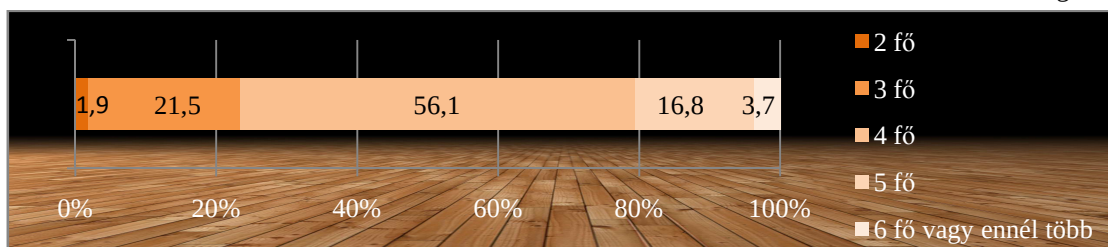
Forrás: Saját kutatás, 2011.

A fiatalok közel fele azért kosárlabdázik, mert a szülők ill. a családban valaki űzi/üzte ezt a sportot, tehát kijelenthető, hogy a sportolási szokásokat jelentősen befolyásolja a

családi környezet. A fiatalok mintegy harmada az iskolában hallott erről a lehetőségről ill. a testnevelő tanára figyelt fel tehetségére. Ez annak köszönhető, hogy napjainkban a soproni egyesületek együttműködést kötnek a helyi iskolákkal, és ezáltal utánpótlás bázisokat építenek ki. A Soproni Darazsak egyesületének is számos iskolával (általános- és középiskola) van megállapodása. A barátok miatt a fiatalok tizenkét százaléka kezdett sportolni, tehát a tizenévesek fontosnak tartják, hogy milyen társaságban töltik szabadidejüket. Az egyéb okokként a következőket jelölték meg: „megtetszett neki ez a sport” / „a gyerek ezt választotta” / „ez az életem” ill. „az edző a bátyját is edzette, miatta jöttünk ide”.

Az egy háztartásban élők számának alakulása (%)

5. számú diagram

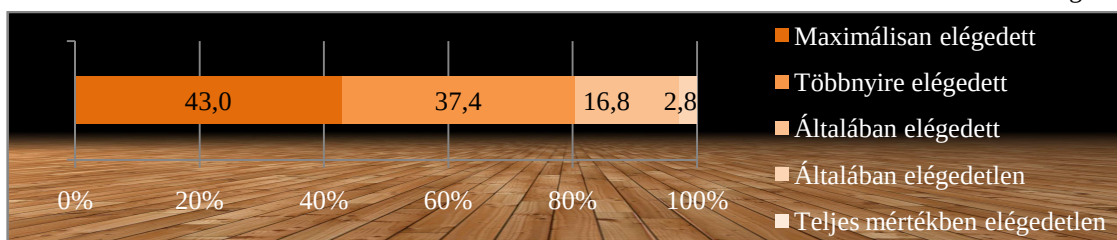

Forrás: Saját kutatás, 2011.

A soproni utánpótlás nevelő egyesületeknél többségben olyan gyerekek sportolnak, akik négyfős háztartásban élnek. A válaszoló családok több mint fele négy főből áll – ezt véleményem szerint magyarázza a jelenlegi magyar demográfiai helyzet.

A sportegyesületek működéséhez kapcsolódó elégedettség (%)

6. számú diagram

Forrás: Saját kutatás, 2011.

Ennél a kérdésnél elmondható, hogy szinte minden szülő elégedett az egyesületek által biztosított körülményekkel, csupán a válaszadók három százaléka jelezte elégedetlenségét. Természetesen az elégedettség mértéke között is különbséget kell tenni, de a többség így is maximálisan vagy többnyire elégedett, tehát az egyesületek nagy valószínűség szerint jó munkát végeznek.

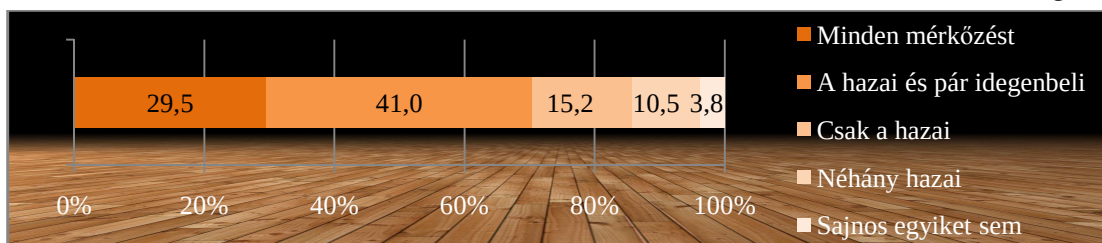
Miért tartják fontosnak a szülők gyermekük sportolását?	
Különböző megközelítések	Gyakoriság
<i>Az egészséges életmód kialakítása</i>	69,2%
<i>A gyerek mindenképp mozogjon, sportoljon</i>	50,5%
<i>Hasznosan töltse a szabadidejét</i>	47,7%
<i>Fontos, hogy közösség tagjává váljon</i>	43,0%
<i>Kialakuljon benne egyfajta rendszeresség</i>	41,1%
<i>Élsportolót szeretnénk nevelni belőle</i>	18,7%
<i>Addig is felügyelet alatt van</i>	6,5%
<i>Orvos javaslata miatt</i>	1,9%

Forrás: Saját kutatás, 2011.

Szinte minden szülő számára fontos, hogy a gyermeke a rendszeres testmozgás révén egészségesebb életmódot folytasson. A válaszadók fele vélekedett úgy, hogy egy fiatalnak mindenképp mozognia, sportolnia kell. Szintén ennyien voltak azon a véleményen, hogy a szabadidő eltöltésének egyik hasznos formája a kosárlabdázás. Tízből négy szülő emeli ki a közösség fontosságának szerepét, valamint azt, hogy az egyesületi sportolás által már gyerekkorban kialakulhat a fiatalokban egyfajta rendszeresség. A kérdőívet kitöltők ötöde határozott elképzeléssel rendelkezik gyermeke sportolói karrierjét illetően, élsportolót szeretne nevelni csemetéjéből.

A szülők jelenlétének gyakorisága a meccseken (%)

7. számú diagram

Forrás: Saját kutatás, 2011.

A szülők több mint háromnegyede izgulja végig gyermekének hazai mérkőzéseit. Ez a gyerekeknek is fontos. Ilyen módon nem csak a játékosok között jön létre a közösség, hanem annak a szülők is a részeseivé válnak. Közös sport- és egyéb programokat lehet szervezni a gyerekek és a szülők részére.

A kérdőíves felmérésben lehetőséget biztosítottam a szülőknek az általuk legfontosabbnak vélt változtatások közlésére. A felmérésben résztvevők valamivel több, mint húsz százaléka jelezte valamilyen, az egyesülettel kapcsolatos egyéb észrevételét.

A Soproni Darazsak esetén a visszajelzések a következők voltak:

A legtöbben a kommunikáció és az információáramlás hiányára hivatkoztak, mivel későn értesülnek a mérkőzések időpontjairól. Mások a mérkőzések szervezésében, a kevés mérkőzésszámban és az edzésidőpontban leltek fel hiányosságokat, de volt olyan szülő is, aki szerint több időt kellene engedni az iskolai tanulásra.

A Soproni Sportiskola egyesületénél jelezték változtatási szándékukat a legkevesebben:

A válaszadók mindegyike a felszerelések bővítésének szükségességét említette meg, az egyesület a labdák és mezek mellett cipőt is biztosíthatna a fiataloknak.

A Soproni Tigrisekkel kapcsolatos észrevételek:

Ezen egyesület esetében a szülők az utazás szervezésén és ezáltal az ennek következtében felmerülő költségeken változtatnának, valamint állandó edzőtermet és több felszerelést tartanának fontosnak az egyesületben sportolók részére.

A SMAFC-NYME csapataiban szereplő fiatalok szülei szerint:

Az egyetemi csapat női utánpótlásbázisánál a szülők véleménye alapján szükség lenne új források bevonására, mivel a városban a támogatási pénzek elosztása egyenlőtlen. Továbbá megoldanák az utaztatással kapcsolatban felmerülő problémákat, és nyaranta edzőtáborokat szerveznének a fiatalok számára.

A kitöltött kérdőívek alapján még a következő összefüggéseket állapítottam meg:

Minél idősebb egy utánpótlás korú játékos, annál több edzéslehetőséget biztosít számára a nevelő egyesület. Azok a játékosok pedig, akik élsportolók szeretnének lenni hente legalább 4 edzésen vesznek részt, de többségüknek heti 5 edzése van.

Azok a szülők, akik gyermekükből élsportolót szeretnének nevelni, a havi tagdíjon felül vagy ötezer forint alatt vagy harmincezer forint felett költenek a sportra.

Az élsportot szem előtt tartó szülők gyermekei (20 fiatal) közül csupán 1 játékos szerepel a Soproni Tigrisek egyesületénél, míg a többiek a Soproni Darazsak és a Soproni Sportiskola között oszlanak meg. A 11-12 éves korosztálynál jelölték meg legtöbben ezt a lehetőséget.

4.6. A kutatásom eredményeinek ismertetése – statisztikai összefüggések

Elemzéshez használt statisztikai program: IBM SPSS STATISTICS v19.

Felhasznált módszertan: Keresztábra elemzés – Pearson féle KHI²

A minta nagysága továbbra is: 109

Megjegyzés: az adatok elemzése során arra a következtetésre jutottam, hogy az alacsony mintanagyságból adódóan számos kérdésnél a válaszok eloszlási aránytalansága miatt a keresztábra elemzéshez használt táblák megbízhatatlanok (adott számításnál 20% feletti azon cellák aránya, amelyeknél nem teljesül a minimálisan elvárt érték feltétele – jelen esetben az 5). Ezen esetekben is elvégeztem az elemzést, véleményem szerint a kapott eredmények így is értékelhetők.

Az érintett kérdések:

- 1) *Lakhely – Sopron 85 kitöltő; 10km-es körzet 14 kit.; 20km-nél távolabb 8 kit.*
- 2) *Egyesület – Darazsak 53 kit.; Sportiskola 30 kit.; Tigrisek 14 kit.; SMAFC 10 kit.*
- 3) *Életkor – 6 év alatt 2 kit.; 7-8 éves 9 kit.; 9-10 éves 25 kit.; 11-12 éves 32 kit.; 13-14 éves 20 kit.; 15-16 éves 12 kit.; 17-18 éves 7 kitöltő*

Az elemzéseket az alábbi öt függő változó viszonylatában készítettem el:

4.6.1. Lakhely

4.6.2. Utánpótlás nevelő egyesület

4.6.3. Háztartásban élők száma

4.6.4. Sportoló életkora

4.6.5. Sportoló neme

4.6.1. Statisztikai összefüggések a lakhellyel kapcsolatban

Lakhely + Utánpótlás nevelő egyesület

Asymp. Sig. (2-sided) = 0,309	KHI ² = 5,769	H ₀ független
-------------------------------	--------------------------	--------------------------

Lakhely + Sportolók neme

Asymp. Sig. (2-sided) = 0,937	KHI ² = 0,131	H ₀ független
-------------------------------	--------------------------	--------------------------

Lakhely + Miért választotta ezt a sportágat?

Asymp. Sig. (2-sided) = 0,192	KHI ² = 15,991	H ₀ független
-------------------------------	---------------------------	--------------------------

Lakhely + Tagdíjon felül fizetett kiadások mértéke

Asymp. Sig. (2-sided) = 0,743	$KHI^2 = 7,132$	H_0 független
-------------------------------	-----------------	-----------------

Lakhely + Háztartásban élők száma

Asymp. Sig. (2-sided) = 0,214	$KHI^2 = 10,787$	H_0 független
-------------------------------	------------------	-----------------

Lakhely + Elégedettség mértéke

Asymp. Sig. (2-sided) = 0,922	$KHI^2 = 0,919$	H_0 független
-------------------------------	-----------------	-----------------

Lakhely + Meccslátogatottság gyakorisága

Asymp. Sig. (2-sided) = 0,783	$KHI^2 = 6,372$	H_0 független
-------------------------------	-----------------	-----------------

A következő táblázatok a „Miért tartja fontosnak gyermeke sportolását?” című kérdésre adott válaszok összefüggéseit mutatják. Ennél a kérdésnél több válasz is megjelölhető volt, egy szülő akár mind a hat tényezőt is fontosként jelölhette meg.

Lakhely + Egészséges életmód kialakítása

Asymp. Sig. (2-sided) = 0,833	$KHI^2 = 0,366$	H_0 független
-------------------------------	-----------------	-----------------

Lakhely + A gyerek mindenképp mozogjon

Asymp. Sig. (2-sided) = 0,381	$KHI^2 = 1,93$	H_0 független
-------------------------------	----------------	-----------------

Lakhely + Élsportolót szeretnék nevelni belőle

Asymp. Sig. (2-sided) = 0,014	$KHI^2 = 8,554$	H_1 nem független
-------------------------------	-----------------	---------------------

- 2 cells (33,3%) have expected count less than 5. The min. expected count is 1,47
- Cramer V = 0,280 - gyenge a kapcsolat

A kapcsolat vélt oka: A soproni szülők gyermekeiket nem elsősorban a profi karrier reményében buzdítják kosárlabdára (csupán tizenhárom százalék), ellentétben a Sopron 10 km-es körzetéből érkező gyermekek szüleivel (itt már harminc százalék). Sőt, a 20 km-es távolságból érkező gyermekek közül minden másodiknak profi karriert szánnak a szülei.

Fő következtetés: A nem soproni szülők általában csak akkor vállalják a felmerülő plusz kiadásokat (utaztatás, étkeztetés, szállás költsége), ha konkrét elképzeléseik vannak a gyermekük jövőjét illetően.

Lakhely + Szabadidő hasznos eltöltése

Asymp. Sig. (2-sided) = 0,653	$KHI^2 = 0,853$	H_0 független
-------------------------------	-----------------	-----------------

Lakhely + Közösség tagjává váljon

Asymp. Sig. (2-sided) = 0,200	$KHI^2 = 3,215$	H_0 független
-------------------------------	-----------------	-----------------

Lakhely + Kialakuljon egyfajta rendszeresség

Asymp. Sig. (2-sided) = 0,975	$KHI^2 = 0,051$	H_0 független
-------------------------------	-----------------	-----------------

4.6.2. Statisztikai összefüggések az utánpótlás nevelő egyesületekkel kapcsolatban.

Egyesületek + Miért választotta ezt a sportágat?

Asymp. Sig. (2-sided) = 0,434	$KHI^2 = 18,333$	H_0 független
-------------------------------	------------------	-----------------

Egyesületek + Tagdíjon felül fizetett kiadások mértéke

Asymp. Sig. (2-sided) = 0,041	$KHI^2 = 17,529$	H_1 nem független
-------------------------------	------------------	---------------------

- 9 cells (56,3%) have expected count less than 5. The min. expected count is 1,47
- Cramer V = 0,232 - gyenge a kapcsolat

A kapcsolat vélt oka: A tagdíjon felüli kiadások értelemszerűen nagyban függenek az adott egyesületek pénzügyi háttérétől. A felmérésből kiderül, hogy a SMAFC-ban nevelkedő lányok szüleinek kell leginkább a zsebükbe nyúlniuk, nyolcvan százalékuk 25.000 Ft-nál is többet költ éves szinten gyermeke sportolására. A Soproni Darazsak együttesénél már jobban eloszlanak a válaszok a különböző kategóriák között, de itt is jellemzően a 30.000 Ft-nál magasabb éves kiadás a domináns (a válaszadók harminc százaléka jelölte meg). A Soproni Sportiskolában edződő fiatalok szülei jellemzően vagy 5.000 Ft alatt, vagy 15-20.000 Ft költenek gyermekük sportolására éves szinten (harminc – harminc százalék)

Fő következtetés: A tagdíjon felüli kiadások egyértelműen összefüggésben állnak az egyesület anyagi lehetőségével. A stabilabb költségvetéssel rendelkező egyesületeknél minimális, a tagdíjon felüli extra költség mellett sportolhatnak a soproni gyermekek, fiatalok.

Egyesületek + Háztartásban élők száma

Asymp. Sig. (2-sided) = 0,058	$KHI^2 = 20,522$	H_0 független
-------------------------------	------------------	-----------------

Egyesületek + Elégedettség mértéke

Asymp. Sig. (2-sided) = 0,00	KHI ² = 33,628	H ₁ nem független
------------------------------	---------------------------	------------------------------

- 5 cells (41,7%) have expected count less than 5. The min. expected count is 0,28
- Cramer V = 0,393 - gyenge a kapcsolat

A kapcsolat vélt oka: A Soproni Sportiskolánál (53%) és a Soproni Darazsaknál (47%) a szülők fele maximálisan elégedett az egyesület működésével és a körülményekkel. Szintén ezt a két egyesületet vizsgálva, a válaszokat a „Többnyire elégedett” lehetőséggel kibővítve a következő az eredmény: Soproni Sportiskola – kilencven százalék; Soproni Darazsak – nyolcvanöt százalék. A másik két egyesületnél megoszlanak a válaszok a négy különböző kategória között.

Egyesületek + Meccslátogatottság gyakorisága

Asymp. Sig. (2-sided) = 0,027	KHI ² = 27,248	H ₁ nem független
-------------------------------	---------------------------	------------------------------

- 17 cells (70,8%) have expected count less than 5. The min. expected count is 0,18
- Cramer V = 0,289 - gyenge a kapcsolat

A kapcsolat vélt oka: Általánosságban elmondható, hogy a szülők fele (egyesülettől függetlenül) a gyermek összes hazai mérkőzését megnézi és többször idegenbe is elkíséri a csapatot. A statisztikai összefüggés abból adódik, hogy a Soproni Darazsak együttesénél kosarazó gyermekek szüleinek negyvenkét százaléka az összes meccsre kilátogat, a hazai és az idegenbeli mérkőzésekre egyaránt. A többi egyesületnél jóval alacsonyabb arányban jelölték meg ezt a válaszlehetőséget.

A következő táblázatok a „Miért tartja fontosnak gyermeke sportolását?” című kérdésre adott válaszok összefüggéseit mutatják. Ennél a kérdésnél több válasz is megjelölhető volt, egy szülő akár mind a hat tényezőt is fontosként jelölhette meg.

Egyesületek + Egészséges életmód kialakítása

Asymp. Sig. (2-sided) = 0,045	KHI ² = 8,052	H ₁ nem független
-------------------------------	--------------------------	------------------------------

- 2 cells (25,0%) have expected count less than 5. The min. expected count is 3,12
- Cramer V = 0,272 - gyenge a kapcsolat

A kapcsolat vélt oka: a SMAFC-nál (90%) és a Soproni Tigriseknél (89%) is különös hangsúllyal szerepel az egészséges életmód említése, de a Soproni Darazsak esetében is (72%) jelentős gyakorisággal jelölték ezt az okot a szülők. A Soproni Sportiskolánál ne-

velkedő gyermekek szülei fele-fele arányban oszlanak meg az egészséges életmód kiemelt fontosságával kapcsolatban.

Egyesületek + A gyerek mindenképp mozogjon

Asymp. Sig. (2-sided) = 0,015	$KHI^2 = 10,513$	H_1 nem független
-------------------------------	------------------	---------------------

- 1 cells (12,5%) have expected count less than 5. The min. expected count is 4,86
- Cramer V = 0,311 - gyenge a kapcsolat

A kapcsolat vélt oka: A SMAFC-NYME játékosok szüleinek 80%-a tartja fontosnak a sportot a rendszeres mozgás miatt. A Soproni Darazsaknál (54%) és a Soproni Tigriseknél (50%) ezt a szempontot a válaszadók fele jelölte meg, míg a Soproni Sportiskolánál csupán a szülők 27%-a.

Egyesületek + Élsportolót szeretnék nevelni belőle

Asymp. Sig. (2-sided) = 0,179	$KHI^2 = 4,906$	H_0 független
-------------------------------	-----------------	-----------------

Egyesületek + Szabadidő hasznos eltöltése

Asymp. Sig. (2-sided) = 0,158	$KHI^2 = 5,190$	H_0 független
-------------------------------	-----------------	-----------------

Egyesületek + Közösség tagjává váljon

Asymp. Sig. (2-sided) = 0,038	$KHI^2 = 8,397$	H_1 nem független
-------------------------------	-----------------	---------------------

- 1 cells (12,5%) have expected count less than 5. The min. expected count is 4,22
- Cramer V = 0,278 - gyenge a kapcsolat

A kapcsolat vélt oka: A Soproni Tigrisek (71%) és a SMAFC-NYME (60%) egyesületénél hangsúlyosabb, hogy a gyermekük egy közösség tagjává váljon. Míg a Soproni Darazsak (38%) és a Soproni Sportiskola (30%) csapatainál ez kevésbé fontos szempont.

Egyesületek + Kialakuljon egyfajta rendszeresség

Asymp. Sig. (2-sided) = 0,077	$KHI^2 = 6,845$	H_0 független
-------------------------------	-----------------	-----------------

4.6.3. Statisztikai összefüggések a háztartásban élők számával kapcsolatban.

Háztartásban élők + Sportolók neme

Asymp. Sig. (2-sided) = 0,842	$KHI^2 = 1,415$	H_0 független
-------------------------------	-----------------	-----------------

Háztartásban élők + Tagdíjon felül fizetett kiadások mértéke

Asymp. Sig. (2-sided) = 0,383	$KHI^2 = 12,809$	H_0 független
-------------------------------	------------------	-----------------

Háztartásban élők + Elégedettség mértéke

Asymp. Sig. (2-sided) = 0,167	$KHI^2 = 16,560$	H_0 független
-------------------------------	------------------	-----------------

Háztartásban élők + Meccslátogatottság gyakorisága

Asymp. Sig. (2-sided) = 0,930	$KHI^2 = 11,565$	H_0 független
-------------------------------	------------------	-----------------

A következő táblázatok a „Miért tartja fontosnak gyermeke sportolását?” című kérdésre adott válaszok összefüggéseit mutatják. Ennél a kérdésnél több válasz is megjelölhető volt, egy szülő akár mind a hat tényezőt is fontosként jelölhette meg.

Háztartásban élők + Egészséges életmód kialakítása

Asymp. Sig. (2-sided) = 0,937	$KHI^2 = 2,956$	H_0 független
-------------------------------	-----------------	-----------------

Háztartásban élők + A gyerek mindenképp mozogjon

Asymp. Sig. (2-sided) = 0,258	$KHI^2 = 5,304$	H_0 független
-------------------------------	-----------------	-----------------

Háztartásban élők + Élsportolót szeretnék nevelni belőle

Asymp. Sig. (2-sided) = 0,439	$KHI^2 = 3,765$	H_0 független
-------------------------------	-----------------	-----------------

Háztartásban élők + Szabadidő hasznos eltöltése

Asymp. Sig. (2-sided) = 0,141	$KHI^2 = 6,902$	H_0 független
-------------------------------	-----------------	-----------------

Háztartásban élők + Közösség tagjává váljon

Asymp. Sig. (2-sided) = 0,664	$KHI^2 = 2,393$	H_0 független
-------------------------------	-----------------	-----------------

Háztartásban élők + Kialakuljon egyfajta rendszeresség

Asymp. Sig. (2-sided) = 0,447	$KHI^2 = 3,708$	H_0 független
-------------------------------	-----------------	-----------------

4.6.4. Statisztikai összefüggések a sportoló nemével kapcsolatban.

A sportoló neme + Mióta sportol gyermeke ebben az egyesületben?

Asymp. Sig. (2-sided) = 0,221	$KHI^2 = 6,995$	H_0 független
-------------------------------	-----------------	-----------------

A sportoló neme + Miért választotta ezt a sportágat?

Asymp. Sig. (2-sided) = 0,679	$KHI^2 = 3,986$	H_0 független
-------------------------------	-----------------	-----------------

A sportoló neme + Tagdíjon felül fizetett kiadások mértéke

Asymp. Sig. (2-sided) = 0,029	$KHI^2 = 9,057$	H_1 nem független
-------------------------------	-----------------	---------------------

- 0 cells (0,0%) have expected count less than 5. The min. expected count is 6,90
- Cramer V = 0,288 - gyenge a kapcsolat

A kapcsolat vélt oka: a felmérés alapján kijelenthető, hogy a női utánpótlás nevelő egyesületeknél a tagdíjon felül felmerülő költségek éves szinten a lányok felénél 20.000 Ft felett van. A fiúknál két kategória kapott közel azonosan magas megjelölést, az egyik az 5.000 Ft alatti kategória (30%) a másik pedig a 15-20.000 Ft közötti (32%).

A sportoló neme + Elégedettség mértéke

Asymp. Sig (2-sided) = 0,273	$KHI^2 = 2,594$	H_0 független
------------------------------	-----------------	-----------------

A sportoló neme + Meccslátogatottság gyakorisága

Asymp. Sig. (2-sided) = 0,075	$KHI^2 = 10,007$	H_1 nem független
-------------------------------	------------------	---------------------

- 5 cells (41,7%) have expected count less than 5. The min. expected count is 0,86
- Cramer V = 0,303 - gyenge a kapcsolat

A kapcsolat vélt oka: A lányok által játszott összes hazai mérkőzést megtekinti a szülők 90%-a, közülük is minden második szülő több idegenbeli meccsre is elutazik. Az összes hazai meccsen jelen lévő szülők harminchat százaléka az összes idegenbeli mérkőzésen is buzdítja gyermekét. Ugyanezt a vizsgálatot a fiúknál lefolytatva a következő eredményeket kapjuk: Az összes hazai mérkőzést megtekinti a szülők 77%-a, nekik 44%-uk több idegenbeli meccsre is elutazik. Az összes hazai meccsen szurkoló szülők harminc százaléka az összes idegenbeli mérkőzésen is buzdítja gyermekét. Minden ötödik fiú játékos szülei csak néhány hazai mérkőzést tudnak megtekinteni.

A következő táblázatok a „Miért tartja fontosnak gyermeke sportolását?” című kérdésre adott válaszok összefüggéseit mutatják. Ennél a kérdésnél több válasz is megjelölhető volt, egy szülő akár mind a hat tényezőt is fontosként jelölhette meg.

A sportoló neme + Egészséges életmód kialakítása

Asymp. Sig. (2-sided) = 0,070	$KHI^2 = 3,282$	H_0 független
-------------------------------	-----------------	-----------------

A sportoló neme + A gyerek mindenképp mozogjon

Asymp. Sig. (2-sided) = 0,008	$KHI^2 = 7,033$	H_1 nem független
-------------------------------	-----------------	---------------------

- 0 cells (0%) have expected count less than 5. The min. expected count is 22,85
- Cramer V = 0,254 - gyenge a kapcsolat

A kapcsolat vélt oka: A fiúknál kevésbé fontos, míg a lányoknál jóval hangsúlyosabb. A fiú sportolók szüleinek kétharmada nem tartotta fontosnak, viszont a lányok szüleinél tízből hatan hangsúlyozzák azt, hogy a gyerek mindenképp mozogjon, sportoljon.

A sportoló neme + Élsportolót szeretnék nevelni belőle

Asymp. Sig. (2-sided) = 0,851	$KHI^2 = 0,035$	H_0 független
-------------------------------	-----------------	-----------------

A sportoló neme + Szabadidő hasznos eltöltése

Asymp. Sig. (2-sided) = 0,741	$KHI^2 = 0,109$	H_0 független
-------------------------------	-----------------	-----------------

A sportoló neme + Közösség tagjává váljon

Asymp. Sig. (2-sided) = 0,744	$KHI^2 = 0,107$	H_0 független
-------------------------------	-----------------	-----------------

A sportoló neme + Kialakuljon egyfajta rendszeresség

Asymp. Sig. (2-sided) = 0,345	$KHI^2 = 0,892$	H_0 független
-------------------------------	-----------------	-----------------

4.6.5. Statisztikai összefüggések a sportoló életkorával kapcsolatban.

A sportoló életkora + Sportoló neme

Asymp. Sig. (2-sided) = 0,126	$KHI^2 = 9,976$	H_0 független
-------------------------------	-----------------	-----------------

A sportoló életkora + Tagdíjon felül fizetett kiadások mértéke

Asymp. Sig. (2-sided) = 0,00	$KHI^2 = 51,715$	H_1 nem független
------------------------------	------------------	---------------------

- 19 cells (67,9%) have expected count less than 5. The min. expected count is 0,29
- Cramer V = 0,398 - gyenge a kapcsolat

A kapcsolat vélt oka: Egyenes arányosság mutatható ki a gyermekek életkorának növekedése és a sportolással kapcsolatos extra kiadások fokozódása között. A vizsgált hét korcsoportnál a legjellemzőbb kiadási kategóriák a következők voltak: (a hét különböző kategória közül)

6 év alatti gyermekek: 5.000 Ft alatt (100%)

7-8 éves gyermekek: 5.000 Ft alatt (40%)

9-10 éves gyermekek: 10.001 - 15.000 Ft (40%)

11-12 éves gyermekek: 15.001 – 20.000 Ft (30%)

13-14 éves gyermekek: 30.000 Ft felett (50%)

15-16 éves gyermekek: 30.000 Ft felett (67%)

17-18 éves gyermekek: 30.000 Ft felett (43%)

A sportoló életkora + Elégedettség mértéke

Asymp. Sig. (2-sided) = 0,048	$KHI^2 = 21,150$	H_1 nem független
-------------------------------	------------------	---------------------

- 12 cells (57,1%) have expected count less than 5. The min. expected count is 0,06
- Cramer V = 0,311 - gyenge a kapcsolat

A kapcsolat vélt oka: A legfiatalabb gyerekek szülei közül mindenki maximálisan elégedett. De amint felsőbb korosztályokba lépnek a gyerekek, annál kritikusabban vélekednek a szülők az egyesület működéséről. Ez a folyamat csak a szokásos szelektálódás után fordul ismét a maximális elégedettség felé a 15-16 éves korosztálynál.

A vizsgált hét korcsoportnál a legjellemzőbb megelégedettségi kategóriák a következők voltak: (a négy különböző kategória közül)

6 év alatti gyermekek: Maximálisan elégedett (100%)

7-8 éves gyermekek: Maximálisan elégedett (70%)

9-10 éves gyermekek: Maximálisan elégedett (56%)

11-12 éves gyermekek: Többnyire elégedett (39%) *de csak Ált. elégedett (30%)*

13-14 éves gyermekek: Maximálisan (35%) és többnyire elégedett (35%)

15-16 éves gyermekek: Maximálisan elégedett (42%) *Többnyire elégedett (25%)*

17-18 éves gyermekek: Maximálisan (43%) és többnyire elégedett (43%)

A sportoló életkora + Meccslátogatottság gyakorisága

Asymp. Sig. (2-sided) = 0,362	$KHI^2 = 32,121$	H_0 független
-------------------------------	------------------	-----------------

A következő táblázatok a „Miért tartja fontosnak gyermeke sportolását?” című kérdésre adott válaszok összefüggéseit mutatják. Ennél a kérdésnél több válasz is megjelölhető volt, egy szülő akár mind a hat tényezőt is fontosnak tarthatta.

A sportoló életkora + Egészséges életmód kialakítása

Asymp. Sig. (2-sided) = 0,093	$KHI^2 = 10,854$	H_0 független
-------------------------------	------------------	-----------------

A sportoló életkora + A gyerek mindenképp mozogjon

Asymp. Sig. (2-sided) = 0,194	$KHI^2 = 8,659$	H_0 független
-------------------------------	-----------------	-----------------

A sportoló életkora + Élsportolót szeretnék nevelni belőle

Asymp. Sig. (2-sided) = 0,425	$KHI^2 = 5,987$	H_0 független
-------------------------------	-----------------	-----------------

A sportoló életkora + Szabadidő hasznos eltöltése

Asymp. Sig. (2-sided) = 0,159	$KHI^2 = 9,261$	H_0 független
-------------------------------	-----------------	-----------------

A sportoló életkora + Közösség tagjává váljon

Asymp. Sig. (2-sided) = 0,172	$KHI^2 = 9,035$	H_0 független
-------------------------------	-----------------	-----------------

A sportoló életkora + Kialakuljon egyfajta rendszeresség

Asymp. Sig. (2-sided) = 0,426	$KHI^2 = 5,979$	H_0 független
-------------------------------	-----------------	-----------------

4.7. A kutatás eredményeinek rövid összefoglalása

Sopronban a kosárlabda sportágot választó gyerekek két lány és két fiú egyesület közül választhatnak. A Soproni Darazsak és a SMAFC-NYME csapataiba a lányok, míg a Soproni Sportiskola és a Soproni Tigrisek egyesületeibe a fiúk sportolnak. Az itt sportoló gyermekek szüleinek átlagosan havi három- és négyezer forint közötti tagdíjat kell fizetnie. Ez az összeg relatíve alacsonynak mondható, ha azt vesszük figyelembe, hogy mit kapnak ezért cserébe. Csak hogy a legfontosabbakat említsem: edzők szaktudása, terem és felszerelések – labda, mez, póló.

4.7.1. Az általános eredmények összefoglalása

A kutatás eredménye alapján elmondható, hogy az utánpótlás egyesületekben sportoló fiatalok több mint háromnegyede Sopronban él. A gyerekek többsége azért űzi ezt a sportot, mert a családban már valaki kosárlabdázik/kosárlabdázott vagy az iskolájában hallott róla, esetleg ott figyeltek fel tehetségére. A szülők döntésében, hogy a gyerek sportoljon, fontos szerepet játszik az egészséges életmód kialakítása és a rendszeresen végzett testmozgás. Ugyancsak meghatározó tényező, hogy a gyerekek az iskolai órák után hasznosan töltsék el szabadidejüket és a család mellett máshova is tartozzanak. Továbbá kialakuljon bennük a rendszeresség, ami segítséget nyújthat majd a mindennapi problémák megoldásában is.

A szülők az egyesületekkel kapcsolatban általában az információáramlás javítását, a meccsek átgondoltabb szervezését és további felszerelések ingyenes biztosítását (általában cipő) szeretnék változtatásként tapasztalni.

4.7.2. A statisztikai összefüggések összefoglalása

Az SPSS statisztikai vizsgálat során 55 elemzés készült, ezek közül 12 esetben állapítható meg kapcsolat a változók között - 95%-os szignifikancia szint mellett.

A legtöbb esetben (8) az utánpótlás nevelő egyesületekkel kapcsolatban mutatható ki kapcsolat. Az ilyen relációban a tagdíjon felüli kiadás összege, az elégedettség, a meccslátogatottság, valamint a motivációs tényezők közül az egészséges életmód hangsúlyozása, a mozgás fontossága valamint a közösség szerepe mutat összefüggést a különböző klubokkal. A második legtöbb (3) összefüggés a sportoló fiatalok neménél figyelhető meg, ami a tagdíjon felüli kiadás összegével, a meccslátogatottsággal és a mozgás fontosságával van összefüggésben. Ha a függő változónak a sportolók korát választjuk, akkor arra a megállapításra jutunk, hogy az életkor a tagdíjon felüli kiadá-

sok összegével és a szülők elégedettségének mértékével van kapcsolatban. A lakhely viszonylatában annyi jelenthető ki, hogy a Soprontól való távolság növekedésével egyenes arányosságban növekszik a szülők azon elhatározása, hogy gyermekükből élsportolót neveljenek. A statisztikai megfigyelések alapján az egyetlen olyan általam választott függő változó - a háztartásban élők száma -, ami esetén teljes függetlenség figyelhető meg.

Megjegyzés: a felmérés elkészítésénél az egyesületeknél folyó szakmai munkát nem állt módomban értékelni, mivel a szülők által kitöltött kérdőívek szubjektív, nem szakmai véleményeket fogalmaztak meg. Céлом a körülmények, a légkör, a sportolási lehetőségek feltérképezése volt.

5. FEJLESZTÉSI JAVASLATOK

A dolgozat utolsó fejezetében a TAO finanszírozás esetleges kibővítése által megvalósítható, a sportélet fejlesztésével kapcsolatban megfogalmazott javaslataimat mutatom be. Az országos és a helyi szinten érvényesíthető újítási javaslataimat egy két lépésből álló séma segítségével prezentálom, melynek részei a következők:

A javaslat bemutatása

Miért lenne hasznos?

5.1. Országos szinten bevezethető reformjavaslatok

5.1.1. Országos tömegsport finanszírozás

1. A javaslat bemutatása

Egy „hatodik szövetséggel” bővíteném ki a már a TAO kedvezményt szabályozó törvény hatálya alá tartozó öt országos szakszövetség elit táborát. Ennek a szövetségnek az lenne a feladata, hogy pályáztatás útján forrást biztosíthatna olyan alapítványok vagy önkormányzati nonprofit szervezetek számára, amelyek kifejezetten tömegsportszervezéssel foglalkoznak. A pályáztatás menete megegyezne az-
zal, amit a sportegyesületeknél alkalmaznak. De a lényeg itt az lenne, hogy minél több ember mozogjon a szabadidejében (ha csak alkalmyszerűen is). Legyen szó akár évente egyszer megrendezendő sporteseményekről, akár rendszeres sportolási lehetőségről a cél azonos lenne: minél több ember mozogjon – lehetőség szerint minél alacsonyabb fajlagos eszköz- és infrastruktúrahasználattal. Szintén pályázni lehetne személyi jellegű kiadások térítésére (szervezők, oktatók, edzők) valamint tárgyi eszköz beruházások, építési projektek finanszírozására – a megfelelő értékhatárok mellett, a szükséges önrész biztosítása mellett. Természetesen pályázhatnának ehhez a szövetséghez olyan szervezetek is, akik ugyan az öt látvány-csapatsport valamelyikéhez tartoznak, de a sportolók körét mégsem igazolt sportolók, hanem akár alkalmyszerűen szerveződő csapatok alkotják, vagy amely szervezetek az országos szakszövetségen kívül rendeznek amatőr bajnokságokat.

2. Miért lenne hasznos?

Az Eurobarometer 72.3 felmérésből is kiderült, hogy Magyarországon csak az emberek nyolc százaléka tagja valamilyen sportszervezetnek. Ez a szám már eleve alacsony az össznépszerűséghez képest, hát még ha csökkentenénk azon sportolók számával, akik nem az öt látvány-csapatsport egyikéhez tartozó egyesületnél tag.

Ezek után tényleg csak a társadalom egy töredéke részesül alap esetben a TAO kedvezmény által kínált fejlesztési lehetőségek hasznából. Viszont ha létrejönne a fent említett „hatodik szövetség”, akkor szinte mindenki számára könnyen elérhetővé válna a kibővített spotfinanszírozásból eredő hasznok élvezése kortól, nemtől, lakhelytől és adottságoktól függetlenül. A tömegsportszervezés magában rejt egyfajta rugalmasságot, ami véleményem szerint óriási előny. Itt arra gondolok, hogy folyamatosan lehetőség van a változtatásra, a trendek követésére, új sportágak bevezetésére, a régiek újragondolására, illetve elhagyására. Ez a másik öt sportágnál elképzelhetetlen.

5.2. Az országos szervezet működéséhez kapcsolódó reformjavaslatok Sopronban

Miután megalakulna a TAO kedvezmény hatálya alá tartozó országos tömegsport szövetség; minden városban, illetve a települések többségén létre kellene hozni azokat a nonprofit szervezeteket, amelyek az adott közösség számára a tömegsportot szerveznék (pl. a városi sportfelügyeleti osztályok átalakítása). Ezen szervezet a sportegyesületekhez hasonlóan saját maga kötne megállapodásokat a TAO hatálya alá tartozó gazdasági szervezetekkel. Az elnyert pályázati pénzből megannyi program vagy programsorozat, esetleg infrastruktúra-fejlesztés finanszírozása valósulhatna meg. A továbbiakban ilyen lehetőségek bemutatása következik.

5.2.1. Grundpályák kialakítása a városban

1. A javaslat bemutatása

Sopronban is megfigyelhető az a tény, hogy egyrészt a régi grundpályákat vagy beépítették, vagy már életveszélyes állapotban vannak, másrészt a város terjeszkedésével az új lakóparkokban már szinte játszótér is alig kerül kialakításra, nem beszélve akkor a pályákról. A javaslat lényege, hogy ha mást nem is, legalább egy palánkot helyezzenek ki a város azon pontjaira, ahol nincs semmi szabadon használható egyéb sporteszköz. Persze valószínűleg a terület hiánya jelentené a legnagyobb problémát, de véleményem szerint az ilyen problémák áthidalhatóak, minden csak elszántság kérdése.

2. Miért lenne hasznos?

Sokkal több sportolási lehetőség lenne azok számára, akik nem engedhetik meg maguknak, hogy edzőterembe járjanak, sportpályát béreljenek, vagy szimplán az

autóval megtett plusz távolságot, ami a mozgási lehetőség eléréséhez szükséges volna. Az ilyen pályákat a gyerekek is többet használnák.

5.2.2. „Szponzorok” bevonása a városi bajnokságok finanszírozásába

1. *A javaslat bemutatása*

Sopronban a labdarúgás szerelemesei és a kosárlabda iránt rajongók élhetnek a lehetőséggel, hogy csapatukkal a városi amatőr bajnokságokban indulhassanak. De sajnálatos módon a folyamatosan növekvő költségek miatt az egy idényre szóló nevezési díj a labdarúgó bajnokság esetén már 50.000 Ft/idény, a kosárlabdánál 100.000 Ft felett van. A javaslat lényege, hogy az újonnan létrehozott nonprofit szervezet pályázati pénzből finanszírozná a lebonyolítási költségek egy részét. Természetesen más bajnokságok lebonyolítására is lehetőség nyílna a felmerülő igények alapján (pl. pingpong, teke).

2. *Miért lenne hasznos?*

Amennyiben sikerülne a társfinanszírozást megoldani, akkor lényegesen lecsökkenthetnék a nevezési díjakat, ezáltal valószínűleg több csapat venne részt a bajnokságokban.

5.2.3. Rendszeres információs kiadvány megjelentetése

1. *A javaslat bemutatása*

A javaslat lényege, hogy a lakosság rendelkezésére álljon egy olyan információs kiadvány, amelyben – lehetőség szerint az összes – szabadon látogatható soproni sportolási lehetőség fel lenne tüntetve. Ezen kiadványt szintén pályázati pénzből lehetne finanszírozni. Itt elérhető lehetne az összes szükséges információ. A kiadványt szezononként kellene megjelentetni, mondjuk évszakonként, így a kínálatban megjelenhetnének az időjárás miatt időszakos sporttevékenységek is. Valamint az aktualitás is biztosítva lenne a negyedéves kiadás révén.

2. *Miért lenne hasznos?*

Azok az emberek, akikben esetleg felmerült a mozgás gondolata, egyből tudják, hogy hol kaphatják meg a választ arra, amit keresnek. Egy ilyen gyűjtemény lehetőséget teremtené a kisebb egyesületek számára is, hogy újabb tagokkal bővítsék a létszámukat – ezáltal könnyítve meg az üzemeltetés finanszírozását.

6. ÖSSZEFOGLALÁS

A dolgozatom vázát a sportolási szokások szolgáltatják. Fontosnak tartom ezzel a témával foglalkozni, hiszen mozgás következtében javul az emberek közérzete, ezáltal fenntartható vagy javítható az egészségi állapot. Továbbá növekszik általa a koncentráció képesség és a fizikai terhelhetőség.

Az európai uniós sportolási szokásokból indultam ki, melyből egyértelműen megállapítható, hogy Magyarország igencsak le van maradva. Ezt igazolja, hogy hazánk lakosságának több mint fele soha nem végez aktív testmozgást. Svédországban a legjobb a helyzet, ahol csupán a lakosság hat százaléka nem mozog soha. Az előzőekből következik, hogy az ország lakosságának mindössze tíz százaléka tagja valamilyen sportszervezetnek. A felmérés adataiból kitűnik, hogy az uniós lakossága elsősorban az egészséges életmód és a fittség kialakítása miatt mozog. Amíg a sportoló embereknél fontos szempont a kikapcsolódás, addig a mozgásszegény életmódot követők közel fele időhiány miatt nem tud rendszeresen mozogni.

A magyar sportélet aktivitásának azonban gátat szab még a jelenlegi sportfinanszírozási rendszer is. Sajnos napjainkban a sportszervezetek az állami, önkormányzati támogatástól jelentősen függenek, mivel alacsony a magánszférából érkező szponzoráció aránya. Ezen okokból a kormány létrehozott egy új finanszírozási formát. Ennek lényege, hogy a vállalatok társasági adókedvezmény keretében támogatást nyújthatnak, amit az öt látvány-csapatsportágat képviselő szervezetek vehetnek igénybe. A vállalatok a társasági adójuk maximum hetven százalékáig támogathatják az arra jogosult sportszervezeteket. A Magyar Kosárlabdázók Országos Szövetségének (MKOSZ) a tájékoztatása szerint a kosárlabda sportágba idén közel 4,5 milliárd forint áramolhat, melyet elsősorban utánpótlás nevelésre és létesítményfejlesztésre igényeltek.

A látvány-csapatsportágak szakszövetségeinek el kellett készíteniük külön-külön a stratégiájukat. Ezek alapján elmondható, hogy az MKOSZ az egyik fő feladatának az utánpótlás nevelést határozta meg. Célja, hogy népszerűsítse a sportágat, amit már az általános iskolák alsó tagozatától el kell kezdeni, hiszen fontos, hogy a sport iránti szeretetet már gyerekkorban kialakuljon.

Ezek alapján választottam kutatási területnek a soproni kosárlabdacsapatoknál működő utánpótlás egyesületek helyzetének elemzését. Továbbá én is soproni születésű vagyok és már több mint tizenhárom éve űzöm ezt a sportágat.

A soproni utánpótlás csapatokban sportoló fiatalok szülei által kitöltött kérdőívek alapján elmondható, hogy többségük elégedett az egyesületekben folyó munkával. Természetesen, ha lehetőségük engedné, akkor több dolgon is változtatnának. A saját kutatásomnál is beigazolódtak azok a megfigyelések – az Eurobarometer felméréshez hasonlóan –, hogy a fiatalok jelentős hányada az egészséges életmód kialakítása miatt sportol, valamint, hogy a sportolók többsége négy vagy annál több fős háztartásokban él.

Végezetül a dolgozatomat egy Dan Millman idézettel zárom, mely nem csak a sportra, hanem az élet minden területére igaz érvényű.

„A lelkesedés diktálja az iramot, de a kitartás éri el a célt.”

Irodalom és forrásjegyzék:

Szakirodalom:

Kun, L. (1998): Egyetemes testnevelés- és sporttörténet – Nemzeti tankönyvkiadó, Bp.

Források:

A magyar kosárlabdázás stratégiai koncepciója – MKOSZ (letöltve – 2011.10.18.)

http://img.hunbasket.webpont.com/kosarsport/art/MKOSZ-Uj_palyan.pdf

Eurobarometer 72.3 - Sport and Physical Activity (letöltve – 2011. 8. 10.)

http://ec.europa.eu/public_opinion/archives/ebs/ebs_334_en.pdf

Jogszabályok:

2000. évi CXLV. törvény a sportról (letöltve - 2011. 10.12.)

<http://www.complex.hu/kzldat/t0000145.htm/t0000145.htm>

Törvény a sport támogatásával összefüggő törvények módosításáról (letöltve – 2011.10.12.)

<http://www.parlament.hu/irom39/03376/03376.pdf>

Internetes források:

A Kisalföld című regionális napilap online kiadása (letöltve – 2011.10.20.)

http://www.kisalfold.hu/sport/kosarlabda_ketszazmillio_a_megyenek/2245920/

Magyar kosárlabda hírportál (letöltve - 2011. 10.28.)

http://www.bb1.hu/tartalom/cikk/7805_15_milliardos_igeny_a_latvanysportagaktol

A HVG című hetilap online kiadása (letöltve - 2011.10.12.)

http://hvg.hu/sport/20110505_sportfinanszirozas_tarsasagiado_kedvezmen

Inforádió hírportál (letöltve - 2011.10.23.)

<http://inforadio.hu/hir/sport/hir-459525>

Az MKOSZ hivatalos oldala (letöltve – 2011.10.18.)

http://kosarsport.hu/hirek/24567/kozel_4_5_milliard_ft_tamogatas_segitheti_a_magyar_kosarlabdazas_megujitasat

MELLÉKLETEK

1. MELLÉKLET - A KUTATÁSOMHOZ KÉSZÍTETT KÉRDŐÍV

1/21 - Gyermeke neme

- ☐ Fiú
- ☐ Lány

2/21 - Gyermeke életkora

- ☐ 6 év alatti
- ☐ 6-8 év
- ☐ 8-10 év
- ☐ 10-12 év
- ☐ 12-14 év
- ☐ 14-16 év
- ☐ 16-18 év

3/21 - A család lakhelye?

- ☐ Sopron
- ☐ Sopron 10 km-es vonzáskörzete
- ☐ Sopron 10–20 km-es vonzáskörzete
- ☐ távolabb, mint 20 km

4/21 - Kérem adja meg az apa születési évét. *(nem kötelező válaszolni)*

□□□□

5/21 - Kérem adja meg az apa legmagasabb iskolai végzettségét. *(nem kötelező)*

- ☐ alapfokú: 8 általános
- ☐ középfokú: szakmunkás bizonyítvány, érettségi
- ☐ felsőfokú: főiskolai-, egyetemi diploma

6/21 - Kérem adja meg az anya születési évét. *(nem kötelező válaszolni)*

□□□□

7/21 - Kérem adja meg az anya legmagasabb iskolai végzettségét. *(nem kötelező)*

- ☐ alapfokú: 8 általános
- ☐ középfokú: szakmunkás bizonyítvány, érettségi
- ☐ felsőfokú: főiskolai, egyetemi diploma

8/21 - Kérem válassza ki a háztartás átlagos nettó havi jövedelmét. *(nem kötelező)*

- ☐ 100.000 Ft alatt
- ☐ 100.001 – 150.000 Ft
- ☐ 150.001 – 200.000 Ft
- ☐ 200.001 – 250.000 Ft
- ☐ 250.001 – 300.000 Ft
- ☐ 300.001 – 350.000 Ft
- ☐ 350.001 – 400.000 Ft
- ☐ 400.001 – 450.000 Ft
- ☐ 450.001 – 500.000 Ft
- ☐ 500.001 Ft felett

9/21 - Melyik egyesületben sportol gyermeke?

- ☐ SMAFC-NYME
- ☐ Soproni Darazsak
- ☐ Soproni Sportiskola
- ☐ Soproni Tigrisek

10/21 - Mióta sportol gyermeke ebben az egyesületben?

- ☐ Most kezdett
- ☐ 1-2 éve
- ☐ 2-4 éve
- ☐ 4-6 éve
- ☐ 6-8 éve
- ☐ 8-10 éve
- ☐ Több, mint 10 éve

11/21 - Hetente hány edzésalkalom van gyermeke számára az adott egyesületnél?

- ☐ heti 2 edzés
- ☐ heti 3 edzés
- ☐ heti 4 edzés
- ☐ heti 5 edzés
- ☐ Több, mint 5 edzés

12/21 - Miért választotta gyermeke ezt a sportágat?

- ☐ A szülők is kosárlabdáznak/kosárlabdáztak
- ☐ A családban valaki kosárlabdázik/kosárlabdázott
- ☐ Barátok miatt
- ☐ Iskolában hallott róla
- ☐ Testnevelő tanára figyelt fel rá
- ☐ Egyéb okból

13/21 - Mennyit fizet az egyesületnek havi tagdíjként?

- ☐ 4000 Ft vagy kevesebb
- ☐ 5000 Ft
- ☐ 6000 Ft
- ☐ 7000 Ft
- ☐ 8000 Ft vagy több

14/21 - A havi tagdíjon felül éves szinten mennyit költ gyermeke egyesületi sportolására?

- ☐ 5000 Ft alatt
- ☐ 5001-10000 Ft
- ☐ 10001-15000 Ft
- ☐ 15001-20000 Ft
- ☐ 20001-25000 Ft
- ☐ 25001-30000 Ft
- ☐ 30000 Ft felett

15/21 - Hányan laknak egy háztartásban?

- ☐ 2 fő
- ☐ 3 fő
- ☐ 4 fő
- ☐ 5 fő
- ☐ 6 fő vagy több

16/21 - Milyen felszereléseket biztosít az egyesület gyermeke sportolásához?
(több válasz is megjelölhető)

- ☐ Cipő
- ☐ Póló
- ☐ Mez
- ☐ Melegítő
- ☐ Táská
- ☐ Labda
- ☐ Egyéb :

17/21 - Elégedett az egyesület által biztosított körülményekkel?

- ☐ Maximálisan elégedett
- ☐ Többnyire elégedett
- ☐ Általában elégedett
- ☐ Általában elégedetlen
- ☐ Teljes mértékben elégedetlen, sok mindenen változtatni kéne

18/21 - Ha lehetősége lenne, akkor min változtatna?

.....

19/21 - Ki fedezi a versenyeztetés költségeit? (utazás, étkezés, edzőtábor stb.)

- ☐ Az egyesület
- ☐ A szülők
- ☐ Az egyesület és a szülők együtt

20/21 - Miért tartja fontosnak gyermeke sportolását?

(több válasz is megjelölhető)

- ☐ egészséges életmód kialakítása miatt
- ☐ az orvos javaslata miatt
- ☐ addig is felügyelet alatt van
- ☐ a gyerek mindenképp mozogjon
- ☐ fontos, hogy közösség tagjává váljon
- ☐ élsportolót szeretnék nevelni belőle

21/21 - Milyen gyakran nézi meg gyermekét versenyzés közben?

- ☐ Minden mérkőzését megnézem
- ☐ A hazai mérkőzéseit és pár idegenbeli meccsét
- ☐ A hazai mérkőzéseit tudom csak megnézni
- ☐ Néhány hazai mérkőzést
- ☐ Nem tudom megnézni a mérkőzéseit